

Warszawa, dnia czwartek, 11 lipca 2024 r.

Poz. 44

**DECYZJA NR 232
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 10 lipca 2024 r.

**w sprawie programu doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu
specjalistycznego dla policjantów wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze**

Na podstawie art. 34h ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 i 1006) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program doskonalenia zawodowego centralnego prowadzonego w formie kursu specjalistycznego dla policjantów wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Akademii Policji w Szczytnie i Szkole Policji w Pile.

§ 3. Kursy specjalistyczne dla policjantów wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, kontynuuje się na podstawie programu obowiązującego w dniu ich rozpoczęcia.

§ 4. Traci moc decyzja nr 401 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów służby kryminalnej wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze (Dz. Urz. KGP z 2023 r. poz. 4).

§ 5. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

insp. Marek BOROŃ

Załącznik do decyzji nr 232
Komendanta Głównego Policji
z dnia 10 lipca 2024 r.

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA POLICJANTÓW WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI
OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZE**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest uzyskanie wiedzy i umiejętności przygotowujących policjanta do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym:

- prowadzenia wybranych czynności procesowych i kryminalistycznych,
- prowadzenia wybranych czynności wykrywczych w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo,
- wykorzystywania wyników pracy operacyjnej w postępowaniu przygotowawczym.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze, a ich wiedza i umiejętności wymagają uzupełnienia.

Policjanci kierowani na kurs obowiązani są do posiadania poświadczenia bezpieczeństwa uprawniającego do dostępu do informacji oznaczonych klauzulą, co najmniej „poufne” (do wglądu w jednostce szkoleniowej) oraz do posiadania podczas kursu kabury na broń palną krótką.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzi się w systemie stacjonarnym. Kurs może być prowadzony w formie elektronicznego kształcenia na odległość w przypadku treści realizowanych metodą wykładu lub za pomocą innych metod podających.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa **57** dni szkoleniowych. Realizacja treści kształcenia zawartych w programie doskonalenia zawodowego centralnego wymaga przeprowadzenia **457** godzin lekcyjnych.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)
Rozpoczęcie, zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	8
Zajęcia programowe	441
Egzamin końcowy i zakończenie kursu	8
Ogółem	457 (57 dni szkoleniowe)

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, realizowanych od poniedziałku do piątku, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie. Wyjątek stanowi dzień, w którym będą realizowane zajęcia z bloku zagadnieniowego nr IV (doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną krótką). Łączny czas zajęć dydaktycznych wówczas nie powinien przekraczać 10 godzin lekcyjnych dziennie.

W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki szkoleniowej może, przy zachowaniu przepisów dotyczących rozkładu czasu służby, wprowadzić inny dzienny oraz tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych oraz realizować zajęcia dydaktyczne od poniedziałku do soboty.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod i technik dydaktycznych, nie może przekraczać 24 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia

Słuchacze powinni otrzymać materiały przeznaczone do analizy w ramach ćwiczeń lub dyskusji, co najmniej jeden dzień przed planowanym terminem zajęć.

Nauczyciel policyjny ma prawo zlecać słuchaczom wykonanie zadań, które będą niezbędnym uzupełnieniem zajęć programowych. Zlecane zadania nauczyciel policyjny może poddać ocenie zgodnie ze skalą określoną w punkcie nr 9 (w skali 1–6) lub zastosować dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.), a ocena staje się oceną bieżącą.

Wskazywane w programie metody realizacji zajęć są według autorów najbardziej optymalne do osiągnięcia zakładanych celów kształcenia. Prowadzący zajęcia może wybrać inną metodę, gwarantującą osiągnięcie zoperacjonalizowanych celów kształcenia.

Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest obowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej i orzecznictwa sądowego.

Podczas realizacji treści kształcenia, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej policjanta, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądaných postaw i zachowań.

Zaleca się, aby podczas realizacji zajęć programowych korzystać z wiedzy i doświadczenia policjantów jednostek organizacyjnych Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych.

Z uwagi na umiejętnościowy i praktyczny charakter zajęć w blokach zagadnieniowych V–VI zaleca się, aby zajęcia prowadziło dwóch nauczycieli policyjnych.

W trakcie realizacji kursu słuchaczy obowiązuje ubiór ćwiczebny.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Numer bloku zagadnieniowego	Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	System oceniania
I.	<p>Wybrane elementy postępowania przygotowawczego</p> <p>W ramach bloku zagadnieniowego jest realizowanych dziesięć tematów, ukierunkowanych na poszerzenie wiedzy oraz kształcenie umiejętności z zakresu: wybranych przepisów części ogólnej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), zwanej dalej „k.k.”, wprowadzenia do k.k., czynności poprzedzających wszczęcie postępowania przygotowawczego, dowodów rzeczowych i dowodów z dokumentów, zatrzymania rzeczy, przeszukania, przesłuchania świadka, przesłuchania podejrzanego, zatrzymania osoby, środków zapobiegawczych, tymczasowego zajęcia mienia ruchomego, okazania.</p>	<p>W bloku zagadnieniowym zaplanowano trzy zaliczenia z poszczególnych tematów. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Oceną okresową jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen bieżących. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.</p>
II.	<p>Praca operacyjna</p> <p>W ramach bloku zagadnieniowego jest realizowanych piętnaście tematów, ukierunkowanych na poszerzenie wiedzy i kształcenie umiejętności z zakresu: wprowadzenia do pracy operacyjnej, planowania w pracy operacyjnej, analizy kryminalnej, wywiadu operacyjnego, obserwacji, zasadzki, współpracy z osobami udzielającymi pomocy Policji, szczególnych metod pracy operacyjnej, wybranych</p>	<p>W bloku zagadnieniowym zaplanowano trzy zaliczenia z poszczególnych tematów. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Oceną okresową jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen bieżących. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.</p>

	aspektów stosowania rzeczowych środków pracy operacyjnej, organizacji poszukiwań, identyfikacji osób i zwłok, ochrony osób, operacyjnego sprawdzenia, sprawy operacyjnej, nadzoru nad prowadzeniem pracy operacyjnej.	
III.	Proces wykrywczy wybranych przestępstw	
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowanych jest siedemnaście tematów, ukierunkowanych na kształcenie wiedzy i umiejętności z zakresu: wykorzystania informatyki w pracy operacyjno-rozpoznawczej, kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia, podstaw kryminologii, podejmowania czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa: kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia, paserstwa, rozboju, uprowadzenia osób, oszustwa, przestępstw określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko życiu i zdrowiu, fałszowania pieniędzy i dokumentów, handlu ludźmi oraz przestępstw im towarzyszących, przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego, przeciwko porządkowi publicznemu oraz określonych w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 616), przestępczości komputerowej oraz z zakresu odnoszącego się do kwestii stresu i wypalenia zawodowego, etyki zawodowej policjanta w pracy operacyjno-rozpoznawczej oraz postępowania przed sądem I instancji.	W bloku zaplanowano pięć zaliczeń z poszczególnych tematów. Oceny z nich uzyskane stanowią oceny bieżące. Ocena okresową jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen bieżących. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
IV.	Doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną.	Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
V.	Umiejętności taktyczne i techniczne stosowane do zatrzymania niebezpiecznego przestępcy	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu zatrzymywania niebezpiecznego przestępcy.	Warunkiem zaliczenia tematu jest zaliczenie dwóch testów umiejętności. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.

VI.	Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy	Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Warunkiem zaliczenia tematu jest prawidłowe przeprowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Każda negatywna ocena musi być przez słuchacza poprawiona na ocenę pozytywną.
	W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na doskonalenie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	

9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

Kurs kończy się egzaminem końcowym. Egzamin końcowy przeprowadza wyznaczony przez kierownika jednostki szkoleniowej lub osobę przez niego upoważnioną nauczyciel policyjny lub zespół nauczycieli policyjnych.

Do egzaminu końcowego dopuszcza się słuchacza, który uzyskał zaliczenia wymagane programem.

W przypadku, gdy słuchacz nie uzyskał zaliczenia wymaganego programem wystawia się ocenę negatywną z egzaminu końcowego.

Egzamin końcowy obejmuje jedno zadanie praktyczne, sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresu prawa karnego i taktyki czynności wykrywczych. Zadanie praktyczne oraz klucz odpowiedzi opracowuje jednostka szkoleniowa realizująca kurs.

Do oceny zadania praktycznego przyjmuje się następującą skalę:

ocena 6	wyróżniająca	100% możliwych do uzyskania punktów
ocena 5	bardzo dobra	95%–99% możliwych do uzyskania punktów
ocena 4	dobra	90%–94% możliwych do uzyskania punktów
ocena 3	poprawna	80%–89% możliwych do uzyskania punktów
ocena 2	dopuszczająca	70%–79% możliwych do uzyskania punktów
ocena 1	niedostateczna	poniżej 70% możliwych do uzyskania punktów

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego. Świadectwo zawiera ogólny wynik nauki oraz ocenę z egzaminu końcowego.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

BLOK ZAGADNIENIOWY NR I. WYBRANE ELEMENTY POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO

TEMAT NR 1: Wybrane przepisy części ogólnej ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić elementy przestępstwa,
- analizować czyny zabronione pod kątem ich ustawowych znamion,
- rozróżnić stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa,
- określić zasady odpowiedzialności karnej za przestępstwa w zależności od formy ich popełnienia,
- interpretować okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną oraz skutecznie wnioskować o ich stosowanie,
- zinterpretować okoliczności wpływające na obostrzenie kary.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Omówienie założeń organizacyjnych kursu.	1	pogadanka	Zapoznaj słuchaczy z programem kursu, zasadami oceniania oraz zaliczania poszczególnych zagadnień i bloków zagadnieniowych, poprawiania ocen bieżących, a także z zasadami przeprowadzenia egzaminu końcowego kończącego kurs. Dokonaj swojej autoprezentacji, poproś o prezentację słuchaczy.
2. Pojęcie przestępstwa. 3. Ustawowe znamiona czynu zabronionego. 4. Tryby ścigania przestępstw.	4	pogadanka, ćwiczenia	Przypomnij pojęcie przestępstwa oraz ustawowe znamiona czynu zabronionego. Poleć słuchaczom przeprowadzenie analizy wybranych artykułów części szczególnej k.k. pod kątem ustawowych znamion. Przypomnij tryby ścigania przestępstw. Przeprowadź ćwiczenia polegające na ustalaniu formy postępowania przygotowawczego i trybu ścigania. Zwróć uwagę na rolę wniosku o ściganie, w sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek, a także na możliwość cofnięcia wniosku o ściganie oraz zgody i zezwolenia na ściganie, w sprawach o przestępstwa, wymagające takiej zgody lub zezwolenia. Oceń pracę słuchaczy.
5. Stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa.	4	wykład, ćwiczenia, pogadanka	Przypomnij formy popełnienia przestępstwa i okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną. Poleć słuchaczom, aby na podstawie założeń, określili stadialne i zjawiskowe formy popełnienia przestępstwa oraz okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.

6. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną ze względu na: – brak bezprawności czynu, – brak winy.			Oceń pracę słuchaczy.
7. Zbieg przepisów ustawy. 8. Czyn ciągły. 9. Zbieg przestępstw.	3	wykład	Posługując się prezentacją materiałów w formie graficznej, omów instytucje: zbiegu przepisów ustawy, czynu ciągłego i zbiegu przestępstw. Omówione treści ilustruj przykładami. Zwróć uwagę na prawnokarne konsekwencje ich wystąpienia. Podaj słuchaczom sposoby zapisywania kwalifikacji prawnej w sytuacji wystąpienia zbiegu przepisów ustawy, czynu ciągłego i zbiegu przestępstw.
10. Kary i środki karne oraz środki kompensacyjne i okoliczności mające wpływ na wymiar kary.	2	wykład	Omów pojęcie kary i środka karnego oraz środka kompensacyjnego, dokonaj charakterystyki poszczególnych kar i innych środków penalnych oraz instytucję dozoru elektronicznego. Wskaż na konieczność znajomości tych zagadnień przez policjanta, z uwagi na możliwość konsensualnego zakończenia postępowania przygotowawczego. Omów okoliczności wpływające na nadzwyczajne złagodzenie kary, zwracając szczególną uwagę na art. 60 k.k. Omów instytucję powrotu do przestępstwa i przestępstwo o charakterze chuligańskim. Przy omawianiu art. 65 k.k., nawiąż do znamion z art. 258 k.k.

TEMAT NR 2: Wprowadzenie do procesu karnego.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady procesowe obowiązujące w postępowaniu karnym,
- wymienić stadia postępowania karnego,
- określić tryb ścigania przestępstwa,
- określić cele i formy prowadzenia postępowania przygotowawczego,
- określić zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Stadia postępowania karnego. 2. Zasady procesowe.	1	wykład, pogadanka	Przypomnij cele postępowania karnego i jego poszczególne stadia. Wskaż zasady procesowe, ze szczególnym uwzględnieniem zasad obowiązujących w postępowaniu karnym. Podkreśl znaczenie stosowania zasady informacji prawnej, domniemania niewinności oraz prawdy obiektywnej.
3. Cele i formy prowadzenia postępowania przygotowawczego. 4. Organy prowadzące postępowanie przygotowawcze.	2	wykład	Omawiając zadania postępowania przygotowawczego, zaakcentuj, że zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów dla sądu ma nastąpić w postępowaniu przygotowawczym w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem.
5. Zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym. 6. Wyłączenie policjanta prowadzącego postępowanie przygotowawcze.	1	wykład	Omawiając zakres uprawnień Policji w postępowaniu przygotowawczym, wskaż czynności zastrzeżone dla prokuratora i sądu. Omów zasady i tryb kierowania sprawą do postępowania mediacyjnego. Podkreśl znaczenie prawidłowo przeprowadzonego postępowania przygotowawczego dla wyników całego postępowania karnego. Zwróć uwagę na przyczyny wyłączenia policjanta od prowadzenia postępowania przygotowawczego mając na uwadze art. 47 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37), zwanego dalej „k.p.k.”.

TEMAT NR 3: Czynności poprzedzające wszczęcie postępowania przygotowawczego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać źródła informacji o przestępstwie,
- określić sposoby dokumentowania informacji o przestępstwie,
- określić tryb postępowania w przypadku złożenia zawiadomienia przez osobę: małoletnią, pokrzywdzoną przestępstwem przeciwko wolności seksualnej, doznającą przemocy domowej, w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami (np. osobę głuchą, niewidomą, niemą), niewładającą językiem polskim, z zaburzeniami psychicznymi, sprawcę przestępstwa oraz w przypadku uzyskania anonimowej informacji o przestępstwie,
- zastosować uprawnienia i zrealizować obowiązki policjanta związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- zinterpretować przepisy dotyczące uprawnień i obowiązków pokrzywdzonego,
- sporządzić protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie,
- określić czynności procesowe w niezbędnym zakresie.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przyjęcie informacji o przestępstwie. 2. Przyjęcie informacji o przestępstwie od osoby: <ul style="list-style-type: none"> – małoletniej, – pokrzywdzonej przestępstwem przeciwko wolności seksualnej, – doznającej przemocy domowej, – w podeszłym wieku, – głuchej, – niewidomej, – niemej, – niewładającej językiem polskim, – z zaburzeniami psychicznymi, – sprawcy przestępstwa. 3. Uprawnienia i obowiązki pokrzywdzonego.	6	wykład, dyskusja, ćwiczenia	Nawiązując do przepisów art. 297 k.p.k. i 304 k.p.k. oraz art. 240 k.k. omów prawny i społeczny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie. Ponadto posługując się przykładami, przypomnij źródła informacji o przestępstwie i określ tryb postępowania w przypadku złożenia zawiadomienia o przestępstwie przez osobę: małoletnią, pokrzywdzoną przestępstwem przeciwko wolności seksualnej, doznającą przemocy domowej, w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami (np. osobę głuchą, niewidomą, niemą), niewładającą językiem polskim, z zaburzeniami psychicznymi, sprawcę przestępstwa oraz w przypadku uzyskania anonimowej informacji o przestępstwie. Podkreśl znaczenie adekwatnego przygotowania teoretycznego, praktycznego, cech indywidualnych policjanta do prowadzenia tych czynności oraz konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta i praw człowieka, a także zasad komunikacji z osobą z niepełnosprawnością. Omawiając katalog uprawnień i obowiązków pokrzywdzonego, zwróć szczególną uwagę na możliwość zastosowania środków ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i osób jemu najbliższych oraz dochodzenia roszczeń majątkowych w postępowaniu karnym.

			<p>Zaprezentuj i omów dokumentację związaną z uprawnieniami i obowiązkami policjanta w związku z przeciwdziałaniem przemoc domowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formularz „Niebieska Karta – A”, – kwestionariusz szacowania ryzyka, – protokół przesłuchania w charakterze świadka osoby zgłaszającej przemoc domową, – nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (nakaz i zakaz), – zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemoc domowej na wyrażoną w metrach odległość (zakaz zbliżania), – zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemoc domowej (zakaz kontaktowania), – zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie (zakaz wstępu), – protokół czynności opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, w związku z wydaniem nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. <p>Zaakcentuj uprawnienia pokrzywdzonego związane z możliwością stosowania trybów konsensualnych, a także z żądaniem – już na etapie zawiadomienia o przestępstwie – wglądu w akta postępowania przygotowawczego, na podstawie art. 156 § 5 k.p.k.</p> <p>Na podstawie założenia poleć słuchaczom sporządzenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej (ściganego z urzędu), – protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej (ściganego na wniosek). <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
4. Postępowanie w przypadku uzyskania przez Policję anonimowej informacji o przestępstwie.	1	pogadanka	Omów zasady postępowania z uzyskanymi anonimowymi informacjami o przestępstwie.
5. Postępowanie w niezbędnym zakresie.	2	wykład	Przypomnij podstawy prawne, przyczyny, cel, zakres, czas i sposób przeprowadzania i dokumentowania postępowania w niezbędnym zakresie. Wskaż podmioty uprawnione do prowadzenia tego postępowania. Scharakteryzuj nadzór prokuratora nad przebiegiem tego postępowania. Określ rodzaj spraw, w których prokurator obligatoryjnie przeprowadza lub bierze udział w czynnościach dowodowych.

			Przytocz treść §169 – 170 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. Urz. z 2023 r. poz. 1115, z późn. zm.). Zinterpretuj pojęcie wypadku niecierpiącego zwłoki. Zwróć szczególną uwagę na dopuszczalność przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa w charakterze podejrzanego w toku wykonywania czynności w niezbędnym zakresie. Omów sposoby zakończenia czynności w niezbędnym zakresie.
6. Zaliczenie tematów nr 1–3.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 4: Dowody rzeczowe i dowody z dokumentów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić rodzaje dowodów,
- odróżnić źródło dowodowe od środka dowodowego,
- wskazać sposoby wprowadzania dowodów do postępowania karnego,
- określić sposoby zabezpieczania dowodów,
- omówić zasady postępowania z dowodami.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Dowody w procesie karnym: <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie dowodu, – źródło dowodowe, – środek dowodowy, – przedmiot dowodzenia, – dowody rzeczowe, – dowody z dokumentów, – dowody prywatne, – znaczenie dowodów w postępowaniu karnym, – zakazy dowodowe, – odpowiedzialność policjanta za niewłaściwe przechowywanie, utratę lub zniszczenie dowodu rzeczowego. 	2	wykład	Podkreśl obowiązek rzetelnego zbierania i weryfikowania dowodów. Omów ogólne pojęcie zakazów dowodowych, zakazu dowodzenia, pamiętając, że zagadnienia te będą omówione w dalszej części zajęć, w tematach dotyczących przeszukania, przesłuchania świadka i przesłuchania podejrzanego, w tym wynikające z art. 178a k.p.k. i 191 k.p.k. Wskaż na zakazy dowodowe wynikające z art. 168a k.p.k. (dowód uzyskany za pomocą czynu zabronionego). Scharakteryzuj pojęcie dowodów prywatnych, przedstaw zasady udostępniania stronom postępowania dowodów przechowywanych w aktach postępowania przygotowawczego, na podstawie art. 156 § 5 k.p.k. Omów odpowiedzialność policjanta za niewłaściwe przechowywanie, utratę lub zniszczenie dowodu rzeczowego.
2. Sposoby zabezpieczenia dowodów. 3. Zasady postępowania z dowodami i ich przechowywanie. 4. Przekazywanie dowodów do prokuratury, sądu i innego podmiotu.	2	wykład	Omów sposoby uzyskiwania dowodów oraz kryminalistycznego i procesowego ich zabezpieczenia dla potrzeb postępowania karnego w zależności od rodzaju dowodu. Zwróć uwagę na znaczenie prawidłowego dokumentowania postępowania z dowodami rzeczowymi i dowodami z dokumentów. Wskaż sposoby przechowywania dowodów rzeczowych, w szczególności zwróć uwagę na broń i amunicję, dowody wartościowe, dowody ulegające szybkiemu zniszczeniu, jak również przedmioty

			i substancje stwarzające niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia Omów zasady przekazywania dowodów innemu organowi.
--	--	--	---

TEMAT NR 5: Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać podstawy prawne i faktyczne zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- określić cele przeszukania,
- omówić sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania,
- wskazać zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu,
- określić sposób postępowania z zabezpieczonymi rzeczami,
- omówić zasady taktyczne prowadzenia przeszukania pomieszczeń i zatrzymania rzeczy,
- sporządzić protokół przeszukania.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zatrzymanie rzeczy i przeszukanie.	3	wykład	Przypomnij warunki dopuszczalności zatrzymania rzeczy i przeszukania. Wskaż sposób postępowania policjanta w zależności od rodzaju dokumentu uprawniającego do zatrzymania rzeczy i przeszukania. Scharakteryzuj zasady procesowe obowiązujące przy zatrzymaniu rzeczy i przeszukaniu. Wskaż zasady postępowania w przypadku przeszukania systemu informatycznego i zatrzymania danych informatycznych. Podaj sposoby dokumentowania zatrzymania rzeczy i przeszukania. Omów zasady postępowania z ujawnionymi w czasie przeszukania przedmiotami niebezpiecznymi, bronią, amunicją, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, pojazdami, przedmiotami wartościowymi oraz dokumentami zawierającymi tajemnice chronione prawem.
2. Przeszukanie pomieszczeń i zatrzymanie rzeczy: – przygotowanie się do przeszukania, – planowanie przeszukania, – taktyka prowadzenia przeszukania, – przeprowadzenie przeszukania.	6	symulacja, pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź symulację czynności przeszukania pomieszczeń i zatrzymania rzeczy. Podkreśl obowiązek postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej policjanta i prawami człowieka. Omów i zaprezentuj wniosek o wydanie postanowienia o przeszukaniu. Omów i zaprezentuj wniosek o zatwierdzenie przeszukania wykonywanego w trybie art. 308 k.p.k. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przeszukania pomieszczenia oraz wniosku o zatwierdzenie przeszukania. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
3. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.

TEMAT NR 6: Przesłuchanie świadka.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić uprawnienia i obowiązki świadka,
- scharakteryzować zakazy dowodowe,
- omówić postępowanie z przesłuchiwanymi w charakterze świadka osobami: małoletnimi, głuchymi, niewidomymi, niemymi, niewładającymi językiem polskim, w podeszłym wieku, chorymi, z niepełnosprawnością intelektualną, doznającymi przemocy domowej,
- scharakteryzować etapy przesłuchania świadka,
- sporządzić protokół przesłuchania świadka,
- wskazać znaczenie dowodu z zeznań świadka,
- scharakteryzować instytucję świadka anonimowego oraz zasady postępowania z osobą, która ma zeznawać jako świadek anonimowy.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Uprawnienia i obowiązki świadka. 2. Zakazy dowodowe. 3. Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zakazów dowodowych.	4	wykład, pokaz	Przy omawianiu obowiązków świadka, wskaż na konsekwencje niewywiązywania się z tych obowiązków. Omawiając katalog uprawnień i obowiązków świadka, szczególną uwagę zwróć na możliwość zastosowania środków ochrony i pomocy dla świadka i osób jemu najbliższych. Omów przepisy art. 192 k.p.k. i 192a k.p.k. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw świadka. Rozróżnij i omów względne i bezwzględne zakazy dowodowe dotyczące świadków oraz sposób postępowania w razie wystąpienia zakazu. Zaprezentuj słuchaczom wnioski o zwolnienie świadka od obowiązku zachowania tajemnicy.
4. Przesłuchanie w charakterze świadka osoby: małoletniej, głuchej, niewidomej, niemej, niewładającej językiem polskim, w podeszłym wieku, chorej, z niepełnosprawnością intelektualną, doznającej przemocy domowej. 5. Przygotowanie do przesłuchania. 6. Etapy przesłuchania świadka. 7. Dokumentowanie przesłuchania.	4	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Podkreśl konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta i praw człowieka (prawo do godności, zakaz niehumanitarnego bądź poniżającego traktowania, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego). Zwróć szczególną uwagę na odmienność i specyfikę przesłuchania świadka, w zależności od formy postępowania przygotowawczego, osoby: głuchej, niewidomej, niemej, niewładającej językiem polskim, w podeszłym wieku, chorej, z niepełnosprawnością intelektualną, doznającej przemocy domowej, małoletniej, w tym: potrzebę wytworzenia atmosfery zaufania i bezpieczeństwa, adekwatnego sposobu formułowania pytań, pomocy w zrozumieniu przysługujących praw i obowiązków.

8. Znaczenie dowodu z zeznań świadka.			<p>Omów specjalny tryb przesłuchania świadków w sytuacjach określonych w art. 185a–185d k.p.k.</p> <p>Omów rodzaje pytań zadawanych świadkowi i ich wpływ na przebieg oraz wynik przesłuchania, a także zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania świadka.</p> <p>Zaprezentuj słuchaczom film dydaktyczny z przesłuchania świadka, po projekcji przeprowadź dyskusję. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przesłuchania świadka.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
9. Świadek anonimowy.	1	wykład	<p>Wyjaśnij pojęcie świadka anonimowego, omów przesłanki zastosowania tej instytucji oraz scharakteryzuj zasady postępowania z osobą, która ma zeznawać jako świadek anonimowy.</p> <p>Zaakcentuj możliwość stosowania tej instytucji wobec podejrzanego, korzystającego z uprawnienia wynikającego z art. 60 § 3 k.k.</p>
10. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 7: Przesłuchanie podejrzanego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- interpretować uprawnienia i obowiązki podejrzanego,
- wskazać przypadki obrony obligatoryjnej i wyznaczenia obrońcy z urzędu,
- omówić rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie,
- wskazać podstawę faktyczną przedstawienia zarzutów,
- wskazać warunki dobrowolnego poddania się karze,
- omówić etapy oraz dokumentowanie przesłuchania podejrzanego.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Uprawnienia i obowiązki podejrzanego. 2. Tryby konsensualne w procesie karnym. 3. Uprawnienia podejrzanego związane ze stosowaniem: postępowania mediacyjnego (art. 23a k.p.k.) oraz trybów konsensualnych (art. 335 k.p.k., art. 338a k.p.k., art. 343 k.p.k., art. 387 k.p.k.). 4. Rola obrońcy w postępowaniu przygotowawczym.	4	wykład	Dokonaj rozróżnienia pomiędzy podejrzanym i osobą podejrzaną. Zwróć uwagę na konsekwencje prawne i procesowe nieprzestrzegania praw podejrzanego. Przedstawiając instytucję wniosku o skazanie bez rozprawy, omów związany z tym zakres kompetencji poszczególnych organów i wskaż korzyści wynikające z zastosowania tej instytucji. Wskaż możliwości konsensualnego zakończenia postępowania oraz inicjatywę uczestników i organów postępowania w tym zakresie. Wskaż przypadki, w których podejrzanemu musi mieć obrońcę oraz przypadki wyznaczenia obrońcy z urzędu. Omów rolę obrońcy w postępowaniu przygotowawczym, jego prawa w zakresie obrony podejrzanego, zakres dopuszczalnej aktywności procesowej oraz obowiązki policjanta w tym zakresie. Omów prawo dostępu podejrzanego i obrońcy do materiałów postępowania przygotowawczego w jego toku i po jego zakończeniu – art. 156 k.p.k., art. 316–318 k.p.k. i art. 321 k.p.k. Na przykładach przedstaw sytuacje, w których należy przeprowadzić badania podejrzanego.
5. Instytucja przedstawienia zarzutów. 6. Zasady konstruowania konkluzji zarzutu i redagowania kwalifikacji prawnej czynu.	2	wykład	Omów poszczególne elementy instytucji przedstawienia zarzutów, a następnie, posługując się filmem dydaktycznym, zaprezentuj przesłuchanie osoby w charakterze podejrzanego. Posługując się przykładami, omów zasady konstruowania zarzutów. Zwróć uwagę na brzmienie art. 311 § 2 k.p.k.

			Zapoznaj słuchaczy z metodami przesłuchania podejrzanego.
7. Warunki i okoliczności wpływające na wybór metody przesłuchania podejrzanego. 8. Taktyki obronne stosowane przez podejrzanego. 9. Przygotowanie się do przesłuchania. 10. Przebieg i dokumentowanie przesłuchania podejrzanego.	3	wykład, pogadanka	Zaakcentuj konieczność przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta i praw człowieka podczas przesłuchiwanie podejrzanego. Zaprezentuj międzynarodowe wytyczne dotyczące przesłuchań i zbierania informacji, zwane „Zasadami Mendeza”, w kontekście obowiązujących regulacji prawnych. Omów zasady formułowania pytań, podkreślając obowiązek przestrzegania zasady swobody wypowiedzi. Wskaż na zakazy dowodowe dotyczące przesłuchania podejrzanego. Omów konstrukcję protokołu przesłuchania podejrzanego i zasady jego sporządzania.
11. Zaliczenie tematów nr 4–7.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 8: Zatrzymanie osoby i środki zapobiegawcze.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić podstawę prawną i faktyczną zatrzymania osoby,
- zinterpretować prawa i obowiązki osoby zatrzymanej,
- wskazać obowiązki policjanta związane z zatrzymaniem osoby,
- wymienić rodzaje środków zapobiegawczych oraz przesłanki ich stosowania,
- przygotować się do planowego zatrzymania osoby.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zatrzymanie procesowe osoby. 2. Środki zapobiegawcze.	3	wykład, pogadanka	<p>Powiąz podstawy prawne zatrzymania z rodzajami zatrzymania, akcentując przede wszystkim przepisy dotyczące wydania osobie stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Zaakcentuj różnicę między zatrzymaniem osoby a jej ujęciem. Omów prawa osoby zatrzymanej.</p> <p>Wypracuj ze słuchaczami i omów katalog czynności policjanta związanych z zatrzymywaniem osób, w tym zatrzymaniem dynamicznym.</p> <p>Omów rodzaje środków zapobiegawczych, wskaż na konieczność współpracy w tym zakresie z komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach dochodzeniowo-śledczych, w celu poszukiwania dowodów wskazujących na zaistnienie przesłanek do ich stosowania. Omów samoistne przesłanki do stosowania środków zapobiegawczych.</p> <p>Odwołując się do wiedzy słuchaczy, podkreśl obowiązek rejestracji osoby zatrzymanej w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji, zwanym dalej „KSIP”, kładąc nacisk na określenie czasu i podstawy faktycznej zatrzymania. Przypomnij procedury charakterystyczne dla zatrzymania nieletniego.</p>
3. Czynności poprzedzające zatrzymanie.	3	pogadanka, pokaz	Wypracuj ze słuchaczami czynności związane z przygotowaniem się do planowego zatrzymania osoby, akcentując zasady taktyczne zatrzymywania osób. Przypomnij regulacje prawne w zakresie użycia i wykorzystania środków przymusu

			bezpośredniego oraz broni palnej stosowanych podczas zatrzymania. Omów elementy planu zatrzymania osoby. Zaprezentuj przykładowy plan zatrzymania.
--	--	--	--

TEMAT NR 9: Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać katalog kar i środków karnych o charakterze majątkowym,
- określić podstawę prawną, warunki i cele tymczasowego zajęcia mienia ruchomego,
- posługiwać się procesowymi i operacyjno-rozpoznawczymi metodami ujawniania składników majątkowych sprawców przestępstw,
- wskazać przedmioty podlegające tymczasowemu zajęciu mienia ruchomego i sposoby ustalania składników majątkowych.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Tymczasowe zajęcie mienia ruchomego. 2. Zabezpieczenie majątkowe.	3	wykład, pogadanka	Wskaż cel i warunki tymczasowego zajęcia mienia ruchomego. Określ przedmioty, które podlegają zajęciu, wskazując na ograniczenia wynikające między innymi z ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.). Zaakcentuj różnice między zabezpieczeniem majątkowym a tymczasowym zajęciem mienia ruchomego, w zakresie podmiotów wydających i realizujących decyzje, formy tych decyzji, czas ich obowiązywania i sposoby ich realizacji. Przypomnij katalog kar i środków karnych – wskazując, które z nich mają charakter majątkowy. Podaj, w jakich sytuacjach i w jakim celu dokonuje się zabezpieczenia majątkowego. Omów podmioty uprawnione do wydania decyzji w tym zakresie oraz wskaż sposoby realizacji tych decyzji. Określ krąg osób, u których można dokonać zabezpieczenia majątkowego. Wskaż zasady ustanawiania zabezpieczenia majątkowego i rolę Policji w tym zakresie, przez odwołanie się do celów przeszukania i zatrzymania rzeczy oraz zakresu ustaleń o oskarżonym, czynionych na podstawie art. 213 k.p.k. Omów i wskaż zastosowanie czynności procesowych i metod operacyjno-rozpoznawczych służących ujawnianiu składników majątkowych sprawców przestępstw.

TEMAT NR 10: Okazanie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cel, rodzaje i sposoby okazania osoby, jej wizerunku i rzeczy,
- omówić zasady obowiązujące przy okazaniu osoby, jej wizerunku i rzeczy,
- scharakteryzować sposób, w jaki należy przygotować i przeprowadzić okazanie osoby, jej wizerunku i rzeczy.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Rodzaje i sposoby okazania. 2. Zasady obowiązujące przy okazaniu osoby lub jej wizerunku. 3. Przygotowanie się do czynności okazania osoby.	2	wykład, pokaz	Wskaż podstawy prawne okazania i cel okazania. Podkreśl, że okazanie jest szczególną formą przesłuchania. Wskaż najczęściej występujące nieprawidłowości przy okazaniu, które wpływają na podważenie wiarygodności i wartości dowodowej tej czynności. Omów sposoby dokumentowania okazania osoby. Zaprezentuj protokół okazania osoby, wskaż na elementy jego konstrukcji. Przypomnij o możliwości utrwalania przebiegu okazania za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk. Zademonstruj tablice poglądowe stosowane przy okazaniu wizerunku osoby.
4. Sposoby okazania rzeczy. 5. Zasady obowiązujące przy okazaniu rzeczy.	2	pogadanka, pokaz	Omów zasady i sposoby okazania rzeczy. Zaakcentuj konieczność przygotowania się do takiego okazania. Zaprezentuj protokół okazania rzeczy i wskaż istotne elementy jego konstrukcji.
6. Zaliczenie tematów nr 8–10.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą. Dokonaj zaliczenia bloku zagadnieniowego nr I, wystawiając słuchaczom ocenę okresową wynikającą ze średniej arytmetycznej ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II. PRACA OPERACYJNA**TEMAT NR 1: Wprowadzenie do pracy operacyjnej.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie, istotę i podstawy prawne prowadzenia pracy operacyjnej,
- wskazać cele pracy operacyjnej,
- określić zasady pracy operacyjnej,
- określić formy i metody pracy operacyjnej,
- wskazać zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania w pracy operacyjnej,
- określić sposoby dokumentowania pracy operacyjnej.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Wstęp do pracy operacyjnej.	2	pogadanka	W nawiązaniu do wiedzy nabytej w ramach szkolenia zawodowego podstawowego, przypomnij podstawy prawne pracy operacyjnej. Zdefiniuj podstawowe pojęcia z zakresu pracy operacyjnej. Omów cele i zasady pracy operacyjnej.
2. Formy pracy operacyjnej. 3. Metody pracy operacyjnej.	2	dyskusja	Wymień formy i metody pracy operacyjnej. W oparciu o własne doświadczenia, słuchacze wskażą przykłady wykorzystania wybranych metod w prowadzonych formach pracy operacyjnej.
4. Dokumentowanie pracy operacyjnej. 5. Znaczenie ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania w pracy operacyjnej. 6. Przekształcanie materiałów operacyjnych zgromadzonych podczas czynności operacyjno-rozpoznawczych na materiał procesowy.	2	pogadanka	Omów zasady i formy dokumentowania obowiązujące w pracy operacyjnej. Zwróć szczególną uwagę na źródła pochodzenia informacji operacyjnej i znaczenie ich ochrony, odwołując się do stosownych aktów prawnych. Omów zasady ochrony informacji niejawnych oraz tryb ich udostępniania w pracy operacyjnej. Na przykładzie wybranych metod pracy operacyjnej, omów możliwości przekształcenia materiału operacyjnego, na materiał procesowy w postępowaniu przygotowawczym.

TEMAT NR 2: Planowanie w pracy operacyjnej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozróżnić rodzaje planów w pracy operacyjnej,
- określić zasady planowania,
- wskazać elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej,
- przeprowadzić analizę materiałów zgromadzonych w sprawie,
- planować czynności operacyjne.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Istota planowania, rodzaje planów w pracy operacyjnej. 2. Zasady planowania oraz elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej. 3. Analiza materiałów zgromadzonych w sprawie. 4. Zasady planowania czynności operacyjnych.	2	wykład, dyskusja, pokaz	Zapoznaj słuchaczy z istotą planowania czynności operacyjnych w procesie wykrywczym. Wskaż zależność pomiędzy dobrym planowaniem a efektywnością procesu wykrywczego. Przedstaw słuchaczom zasady planowania w sprawach operacyjnych oraz omów elementy wybranych planów sporządzanych w pracy operacyjnej, tj. planu zasadzki, sprawy operacyjnej, realizacji kombinacji operacyjnej. Zaprezentuj te plany. Zaakcentuj znaczenie przepływu informacji między komórką organizacyjną właściwą w sprawach dochodzeniowo-śledczych a komórką organizacyjną właściwą w sprawach operacyjno-rozpoznawczych. Omów zasady planowania czynności operacyjnych.

TEMAT NR 3: Analiza kryminalna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cel stosowania analizy kryminalnej,
- stosować zasady obowiązujące podczas wypełniania meldunku informacyjnego,
- wykorzystać uzyskane wyniki z analizy kryminalnej,
- stosować procedury zlecenia przeprowadzenia analizy kryminalnej.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Analiza kryminalna jako metoda pracy operacyjnej.	1	wykład	Wyjaśnij pojęcie analizy kryminalnej, ze zwróceniem uwagi na ustalanie powiązań między informacjami. Przedstaw rodzaje i formy analizy kryminalnej i wskaż różnice między ich celami. Przedstaw i omów elementy cyklu analitycznego: łączenie danych, odczytanie danych, tworzenie przesłanek, tworzenie hipotez, prezentacja wyników – proces ten przedstaw na przykładzie.
2. Źródła informacji wykorzystywane w analizie kryminalnej. 3. Wykorzystanie analizy kryminalnej. 4. Procedura zlecenia przeprowadzenia analizy kryminalnej.	3	pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw rodzaje źródeł informacji z podziałem na osobowe i nieosobowe źródła informacji. Omów System Informacji Operacyjnych II, zwany dalej „SIO II” ze zwróceniem uwagi na zbiory danych w nim zawartych oraz inne źródła informacji. Wykorzystując doświadczenie słuchaczy i wiedzę przez nich nabytą podczas dotychczasowych szkoleń zawodowych lub doskonalenia zawodowego, przypomnij sposób wypełnienia meldunku informacyjnego. Przedstaw możliwości wykorzystania analizy kryminalnej jako narzędzia wspomagającego proces wykrywczy i zapoznaj słuchaczy z przykładami efektów pracy analityka kryminalnego. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o analizę kryminalną. Wniosek podlega zaliczeniu.
5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 4: Wywiad operacyjny.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie i cele wywiadu operacyjnego,
- wskazać zakres przedmiotowy wywiadu operacyjnego,
- wskazać źródła wywiadu i kryteria ich typowania,
- przygotować się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego,
- zbudować „legendę”, jaką posłuży się podczas zdobywania informacji w ramach prowadzonego wywiadu operacyjnego,
- nawiązać kontakt interpersonalny z osobą,
- ocenić ważność i przydatność informacji uzyskanych w trakcie wywiadu operacyjnego,
- udokumentować wyniki wywiadu operacyjnego.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Wywiad jako metoda pracy operacyjnej.	1	pogadanka	Przypomnij pojęcie, cele, zakres przedmiotowy, źródła informacji, podstawy prawne wywiadu operacyjnego i wywiadu środowiskowego, wskazując różnice pomiędzy wywiadami prowadzonymi dla celów procesowych i operacyjnych.
2. Przygotowanie i taktyka przeprowadzenia wywiadu operacyjnego. 3. Budowanie „legendy” służącej prowadzeniu wywiadu operacyjnego. 4. Dokumentowanie wywiadu operacyjnego i wykorzystanie jego wyników.	6	dyskusja, symulacja, ćwiczenia	Omów, na czym polega przygotowanie się do przeprowadzenia wywiadu operacyjnego z osobą. Przedstaw taktykę przeprowadzania wywiadu operacyjnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na sposób komunikowania się z rozmówcą, umiejętność słuchania i zachowania konspiracji przez prowadzącego wywiad. Zaakcentuj znaczenie podstaw budowania „legendy” podczas zdobywania informacji w ramach prowadzonego wywiadu operacyjnego. Następnie słuchacze, w oparciu o przygotowane założenie, przeprowadzą symulację. Po omówieniu symulacji, poleć słuchaczom sporządzenie notatki służbowej. Zajęcia prowadzone są przez dwóch nauczycieli policyjnych. Podczas zajęć nauczyciele policyjni i słuchacze noszą ubrania cywilne. O planowanych i prowadzonych działaniach należy powiadomić jednostkę organizacyjną Policji na terenie, której prowadzone są zajęcia. Notatka podlega zaliczeniu.
5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 5: Obserwacja.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele obserwacji,
- przygotować się do prowadzenia obserwacji doraźnej,
- prowadzić obserwację doraźną,
- wnioskować do komórki organizacyjnej właściwej w sprawach techniki operacyjnej o obserwację planową,
- współpracować z komórką organizacyjną Policji właściwą w sprawach techniki operacyjnej w czasie prowadzenia obserwacji planowej,
- wykorzystać wyniki uzyskane w toku obserwacji doraźnej i planowej,
- sporządzić notatkę służbową z przeprowadzonej obserwacji doraźnej,
- sporządzić wniosek o obserwację planową.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Obserwacja jako metoda pracy operacyjnej. 2. Przygotowanie obserwacji doraźnej. 3. Dokumentowanie wyników obserwacji doraźnej. 4. Wykorzystanie podczas obserwacji planowej komórek organizacyjnych właściwych w sprawach techniki operacyjnej. 5. Analiza i wykorzystanie dokumentacji z wyników obserwacji planowej.	3	pogadanka, pokaz	Przypomnij pojęcie i cele oraz rodzaje obserwacji. Omów przygotowanie się policjanta do przeprowadzenia obserwacji doraźnej. Podkreśl konieczność sprawdzenia podmiotu obserwacji w bazie KSIP i Policyjnym Systemie Informacyjnym, zwanym dalej „PSI”. Wskaż na taktykę prowadzenia obserwacji doraźnej. Na podstawie przygotowanego założenia, poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o obserwację planową. Wniosek podlega zaliczeniu.
6. Przeprowadzenie i udokumentowanie obserwacji doraźnej osoby.	8	symulacja, ćwiczenia	Na podstawie przygotowanego założenia, przeprowadź symulację obserwacji doraźnej osoby na terenie miasta. Zaleć, aby rolę figuranta odegrał drugi nauczyciel policyjny biorący udział w zajęciach. Uczestnicy z wykonanych czynności sporządzają notatkę służbową. Notatka podlega zaliczeniu. Podczas zajęć słuchacze noszą ubrania cywilne. Przed rozpoczęciem symulacji obserwacji, prowadzący zajęcia jest obowiązany powiadomić o niej jednostkę organizacyjną Policji właściwą ze względu na miejsce prowadzenia obserwacji.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 6: Zasadzka.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie, istotę i cele zasadzki,
- przygotować się do prowadzenia zasadzki,
- wskazać zasady obowiązujące w trakcie realizacji zasadzki,
- zaplanować i zorganizować zasadzkę,
- udokumentować przygotowanie zasadzki.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zasadzka jako metoda pracy operacyjnej. 2. Czynności poprzedzające przeprowadzenie zasadzki. 3. Zasady taktyczne planowania i organizacji zasadzki.	2	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie i cele zasadzki. Wskaż sytuacje i okoliczności stosowania tej metody pracy operacyjnej. Omów czynności poprzedzające przeprowadzenie zasadzki. Zwróć szczególną uwagę na znaczenie dokonania wymaganych sprawdzeń i rejestracji miejsca zasadzki. Przedstaw sposoby zaplanowania i rozmieszczenia sił i środków w czasie realizacji zasadzki.
4. Rozpoznanie miejsca zasadzki. 5. Planowanie zasadzki. 6. Dokumentowanie czynności.	6	pokaz, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Zaprezentuj i omów przykładowy plan zasadzki. Na podstawie przygotowanego założenia, słuchacze dokonają rozpoznania miejsca zasadzki pod kątem jej realizacji, a następnie sporządzą plan zasadzki oraz dokument z rozmieszczeniem sił i środków (mapa sytuacyjna). Plan zasadzki oraz szkic miejsca zasadzki podlegają zaliczeniu. Zajęcia powinny być prowadzone w terenie otwartym (poza jednostką szkoleniową). Na zajęciach słuchacze noszą ubrania cywilne. Przed rozpoczęciem symulacji zasadzki, prowadzący zajęcia jest obowiązany powiadomić o niej jednostkę organizacyjną Policji właściwą ze względu na miejsce prowadzenia zajęć.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
8. Zaliczenie tematów nr 1–6.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 7: Osoba informująca.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie osoby informującej,
- scharakteryzować zasady współpracy z osobą informującą,
- nawiązać współpracę z osobą informującą,
- wskazać sposoby sprawdzania i wykorzystania uzyskanych informacji od osoby informującej,
- sporządzić notatkę służbową z kontaktu z osobą informującą i meldunek informacyjny,
- sporządzić dokumentację związaną z wynagrodzeniem osoby informującej.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Pojęcie osoby informującej i jej charakterystyka. 2. Zasady i organizacja współpracy z osobą informującą. 3. Wykorzystywanie środków z funduszu operacyjnego do współpracy z osobą informującą. 4. Zasady dokumentowania współpracy z osobą informującą. 5. Sposoby sprawdzania i wykorzystania uzyskanych informacji od osoby informującej.	4	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie osoby informującej. Wskaż motywy, które mogą kierować osobami udzielającymi informacji Policji. Określ zasady współpracy z osobą informującą, akcentując konieczność przestrzegania etyki zawodowej policjanta, praw człowieka. Zwróć uwagę na moralne aspekty współpracy z osobą informującą. Przedstaw sposoby dokumentowania, sprawdzenia i wykorzystywania informacji przez nią przekazanych, w tym na potrzeby postępowania karnego. Zwróć szczególną uwagę na konieczność uzyskania informacji pełnej i wszechstronnej oraz okoliczności uzyskania informacji przez osobę informującą, a także konieczność ustalenia osób, które mogą ją potwierdzić lub zweryfikować. Odwołując się do wiedzy słuchaczy, akcentuj aspekty prawne ochrony źródeł informacji. Omów zasady wykorzystywania funduszu operacyjnego do pokrycia kosztów związanych z obsługą i wynagrodzeniem osoby informującej. Wskaż sposoby dokumentowania współpracy z osobą informującą oraz gromadzenia sporządzonej dokumentacji. Zwróć uwagę na zagrożenia wynikające ze współpracy.
6. Uzyskiwanie, gromadzenie, dokumentowanie i wykorzystanie informacji od osoby informującej.	3	symulacja, ćwiczenia	Przeprowadź symulacje lub wyświetl film ze spotkania z osobą informującą. W przypadku symulacji zaleć, aby rolę osoby informującej odegrał drugi nauczyciel policyjny lub psycholog. Podsumowując zajęcia, wskaż popełnione błędy i taktykę prowadzenia rozmowy (komunikacja werbalna i pozawerbalna). Tworząc założenia do ćwiczeń, bazuj na

			przykładach z praktyki jednostek organizacyjnych Policji. Po symulacjach, poleć słuchaczom sporządzenie stosownej dokumentacji, tj. notatki służbowej z kontaktu z osobą informującą, meldunku informacyjnego, meldunku do pozycji nr 1, rozliczenia pobranej zaliczki. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując popełnione błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 8: Współpracownik.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie współpracownika,
- określić cele współpracy ze współpracownikiem,
- określić zasady nawiązywania współpracy ze współpracownikiem,
- wskazać zasady prowadzenia współpracy ze współpracownikiem,
- sporządzić wniosek o wykonanie przedsięwzięcia werbunkowego,
- przekazać i zakończyć współpracę ze współpracownikiem,
- postępować z osobowym źródłem informacji, zwanym dalej „OZI”, dezinformującym celowo Policję.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Pojęcie współpracownika i jego charakterystyka. 2. Zasady typowania, opracowania i pozyskania współpracownika. 3. Dokumentowanie czynności związanych z pozyskaniem współpracownika.	4	wykład, symulacja, ćwiczenia	Odwołując się do wiedzy słuchaczy z zakresu tematu nr 7: Osoba informująca, wyjaśnij pojęcie współpracownika oraz omów zasady typowania i opracowywania kandydata na współpracownika. Omów raport o zgodę na pozyskanie współpracownika oraz przebieg rozmowy pozyskującej z wytypowanym kandydatem na współpracownika i sposób jej dokumentowania. Przypomnij zasady rejestracji OZI w PSI i Ogólnopolskiej Bazie Osobowych Źródeł Informacji, zwanej dalej „OBOZI”. Przeprowadź symulację lub wyświetl film z rozmowy pozyskującej współpracownika, a następnie poleć słuchaczom sporządzenie raportu z pozyskania współpracownika. W przypadku symulacji zaleć, aby rolę kandydata na współpracownika odegrał drugi nauczyciel policyjny lub psycholog. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
4. Organizacja i zasady współpracy ze współpracownikiem.	6	dyskusja, symulacja, ćwiczenia	Wypracuj, wspólnie ze słuchaczami, zasady współpracy ze współpracownikiem. Zaakcentuj konieczność przestrzegania etyki zawodowej policjanta i praw człowieka. Przedstaw sposoby sprawdzenia i wykorzystywania informacji, w tym na potrzeby postępowania karnego. Zwróć uwagę na zagrożenia wynikające ze współpracy ze współpracownikiem. Omów formy dokumentowania czynności związanych ze współpracą.

			Przeprowadź symulację lub wyświetl film ze spotkania ze współpracownikiem, a następnie poleć słuchaczom sporządzenie raportu z kontaktu ze współpracownikiem oraz meldunku informacyjnego. Dokumentacja podlega zaliczeniu. W przypadku symulacji zaleć, aby rolę współpracownika odegrał drugi nauczyciel policyjny lub psycholog. Omów zasady wynagradzania współpracownika.
5. Możliwości i zasady zlecania przedsięwzięć werbunkowych.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów możliwości zlecenia przedsięwzięć werbunkowych komórkom właściwym w sprawach wywiadu kryminalnego. Wskaż sposób wykorzystania tej metody pracy operacyjnej w działaniach wykrywczych. Scharakteryzuj wniosek o zlecenie przedsięwzięcia werbunkowego. W oparciu o przygotowane założenie poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o wykonanie przedsięwzięcia werbunkowego. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
6. Przekazanie i zakończenie współpracy ze współpracownikiem. 7. Postępowanie z OZI dezinformującym celowo Policję.	2	wykład	Omów sytuacje przekazania i zakończenia współpracy ze współpracownikiem, formy dokumentowania tych czynności oraz ich rejestrację w PSI i OBOZI. Omów postępowanie policjanta z OZI dezinformującym celowo Policję.
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 9: Osoba wspomagająca i konsultant.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- odróżnić osobę wspomagającą od konsultanta,
- określić cele współpracy z osobą wspomagającą i konsultantem,
- określić zasady nawiązywania i prowadzenia współpracy z osobą wspomagającą i konsultantem,
- powołać osobę wspomagającą i konsultanta.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Osoba wspomagająca i jej charakterystyka. 2. Zasady powoływania osoby wspomagającej. 3. Dokumentowanie współpracy z osobą wspomagającą.	2	dyskusja, ćwiczenia	Omów pojęcie i cele pozyskania osoby wspomagającej. Określ czynności związane z powołaniem osoby wspomagającej oraz formę dokumentowania tej czynności. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie raportu w sprawie powołania osoby wspomagającej. Raport podlega zaliczeniu.
4. Konsultant i jego charakterystyka. 5. Dokumentowanie współpracy z konsultantem.	2	pogadanka, ćwiczenia	Omów pojęcie i cele pozyskania konsultanta. Określ czynności związane z powołaniem konsultanta oraz formę dokumentowania tej czynności (raport, umowa). Omów rejestrację konsultanta w OBOZI. Wskaż możliwości wykorzystania konsultanta. Podkreśl, że osoba powołana w charakterze konsultanta nie może występować w tej samej sprawie jako biegły. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie raportu w sprawie powołania konsultanta i wypełnienie druku jego rejestracji w OBOZI.
6. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 10: Szczególne metody pracy operacyjnej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić pojęcie i cele: kontroli operacyjnej, zakupu kontrolowanego, kontrolowanego wręczenia lub przyjęcia korzyści majątkowej oraz przesyłki niejawnie nadzorowanej,
- interpretować podstawy prawne kontroli operacyjnej,
- rozróżnić rodzaje kontroli operacyjnej,
- sporządzić wnioski o zarządzanie kontroli operacyjnej,
- wskazać sposoby postępowania z materiałami uzyskanymi w wyniku kontroli operacyjnej,
- wyjaśnić pojęcie i cele kombinacji operacyjnej,
- wskazać zasady i warunki przeprowadzenia kombinacji operacyjnej,
- określić czynności w ramach kombinacji operacyjnej,
- udokumentować czynności w ramach kombinacji operacyjnej.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kontrola operacyjna jako metoda pracy operacyjnej. 2. Zasady postępowania związane z zarządzaniem kontroli operacyjnej. 3. Dokumentowanie czynności oraz postępowanie z materiałami uzyskanymi podczas kontroli operacyjnej.	2	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Omów podstawy prawne, istotę, pojęcie, rodzaje, cele kontroli operacyjnej i warunki jej przedłużenia. W oparciu o przykłady, wskaż na znaczenie kontroli operacyjnej w procesie wykrywczym. Scharakteryzuj zasady postępowania Policji związane z zarządzaniem kontroli operacyjnej, w zależności od trybu jej zarządzania. Zaprezentuj i omów notatkę analityczną oraz wnioski o zarządzanie kontroli operacyjnej. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o zarządzanie kontroli operacyjnej w postaci uzyskiwania i utrwalania treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych. Wniosek podlega zaliczeniu.
4. Zakup kontrolowany, kontrolowane wręczenie lub przyjęcie korzyści majątkowej, jako metoda pracy operacyjnej. 5. Przesyłka niejawnie nadzorowana, jako metoda pracy operacyjnej.	1	dyskusja	Zdefiniuj i zinterpretuj wskazane metody pracy operacyjnej. Omów zasady postępowania Policji związane z ich zastosowaniem. Zaprezentuj i omów wnioski o ich zarządzanie. Omów na przykładach możliwości wykorzystania tych metod w pracy Policji.
6. Kombinacja operacyjna, jako metoda pracy operacyjnej.	4	wykład, pogadanka,	Omów pojęcie i cele kombinacji operacyjnej. Zwróć uwagę na znaczenie tej metody w nadawaniu charakteru procesowemu materiałom operacyjnym.

7. Czynności przygotowawcze do kombinacji operacyjnej. 8. Planowanie i dokumentowanie kombinacji operacyjnej.		ćwiczenia	W oparciu o przykłady, przedstaw zasady i warunki przeprowadzenia kombinacji operacyjnej. Omów czynności, jakie należy wykonać przed kombinacją operacyjną. Wymień i scharakteryzuj elementy planu kombinacji operacyjnej. Zwróć uwagę, na znaczenie planowania czynności w ramach kombinacji operacyjnej. W oparciu o założenie, poleć słuchaczom sporządzenie planu kombinacji operacyjnej. Plan podlega zaliczeniu.
9. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 11: Wybrane aspekty stosowania rzeczowych środków pracy operacyjnej.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zdefiniować pojęcie rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- rozróżnić rodzaje rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- wskazać zasady i warunki wykorzystania rzeczowych środków pracy operacyjnej,
- sporządzić wnioski o zastosowanie technicznych środków wsparcia zadań operacyjnych.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Istota i znaczenie rzeczowych środków pracy operacyjnej. 2. Podział rzeczowych środków pracy operacyjnej.	1	wykład	Omów pojęcie rzeczowych środków pracy operacyjnej. Podkreśl znaczenie ich stosowania podczas wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych. Scharakteryzuj rodzaje rzeczowych środków pracy operacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem środków technicznych. Wskaż sposoby ich pozyskiwania na rzecz pracy operacyjnej.
3. Wykorzystanie wybranych rzeczowych środków pracy operacyjnej.	2	wykład, ćwiczenia	Omów zasady zastosowania środków technicznych w pracy operacyjnej. Wskaż na konieczność sporządzenia wymaganej dokumentacji w przypadku ich zastosowania. Zwróć uwagę na możliwości wykorzystania materiałów uzyskanych w wyniku stosowania środków technicznych na rzecz postępowania przygotowawczego. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie wniosku o zastosowanie technicznych środków wsparcia zadań operacyjnych. Wniosek podlega zaliczeniu.
4. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
5. Zaliczenie tematów nr 7–11.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 12: Operacyjne sprawdzenie.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i zakres operacyjnego sprawdzenia,
- dokumentować czynności w operacyjnym sprawdzeniu,
- określić zasady wprowadzenia informacji uzyskanych w ramach operacyjnego sprawdzenia do SIO II.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Operacyjne sprawdzenie jako forma pracy operacyjnej.	3	wykład, ćwiczenia	<p>Dokonaj interpretacji pojęcia operacyjne sprawdzenie. Wskaż cele i znaczenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, dokumentowanych w tej formie pracy operacyjnej.</p> <p>Omów formy podejmowania decyzji o prowadzeniu, przedłużeniu i zakończeniu operacyjnego sprawdzenia. W oparciu o przykłady opracuj ze słuchaczami sposób wykorzystania wyników operacyjnego sprawdzenia.</p> <p>Podkreśl, że w ramach operacyjnego sprawdzenia można dokonać realizacji tej formy pracy operacyjnej lub wszcząć sprawę operacyjną.</p> <p>Następnie, w oparciu o przykłady, opisz sposoby nadawania charakteru procesowego materiałowi operacyjnemu. Poleć sporządzenie notatki służbowej uzasadniającej potrzebę przedłużenia czynności w ramach operacyjnego sprawdzenia lub ich zakończenia.</p> <p>Omów zasady wprowadzania informacji uzyskanych w ramach operacyjnego sprawdzenia do SIO II.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
2. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 13: Sprawa operacyjna.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i zakres sprawy operacyjnej,
- ocenić materiały dające podstawę do wszczęcia sprawy operacyjnej,
- sporządzić decyzję o wszczęciu sprawy operacyjnej,
- sporządzić plan sprawy operacyjnej,
- dokumentować czynności w sprawie operacyjnej,
- określić czynności związane z realizacją sprawy operacyjnej,
- sporządzić plan realizacji sprawy operacyjnej,
- sporządzić decyzję o zakończeniu sprawy operacyjnej,
- przekazać i zakończyć sprawę operacyjną,
- określić zasady wprowadzenia informacji uzyskanych w ramach sprawy operacyjnej do SIO II.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Sprawa operacyjna jako forma pracy operacyjnej. 2. Czynności związane z wszczęciem sprawy operacyjnej.	3	wykład, ćwiczenia	Scharakteryzuj pojęcie sprawy operacyjnej. Porównaj cele ogólne pracy operacyjnej z celami sprawy operacyjnej. Omów czynności związane z wszczęciem sprawy operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie decyzji o wszczęciu sprawy operacyjnej. Decyzja podlega zaliczeniu. Zwróć uwagę na konieczność dokonywania w ramach sprawy operacyjnej wymaganych sprawdzeń i rejestracji.
3. Taktyka prowadzenia sprawy operacyjnej. 4. Realizacja sprawy operacyjnej. 5. Przekazanie i zakończenie sprawy operacyjnej.	8	pogadanka, ćwiczenia	Opierając się na przykładach, omów taktykę prowadzenia sprawy operacyjnej. Wskaż na metody pracy operacyjnej, najczęściej stosowane w sprawie operacyjnej. Omów zasady planowania w sprawie operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie planu sprawy operacyjnej. Plan podlega zaliczeniu. Omów realizację sprawy operacyjnej. Scharakteryzuj czynności związane z przekazaniem lub zakończeniem sprawy operacyjnej. Na podstawie założenia, poleć słuchaczom sporządzenie planu realizacji sprawy operacyjnej oraz decyzji o zakończeniu sprawy operacyjnej.

			Dokumentacja podlega zaliczeniu. Podaj przykłady wykorzystania wyników sprawy operacyjnej w postępowaniu przygotowawczym. Omów zasady wprowadzania informacji uzyskanych w ramach sprawy operacyjnej do SIO II.
6. Analiza spraw operacyjnych.	2	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowych spraw operacyjnych pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów sprawy operacyjnej. Oceń pracę słuchaczy.
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację, wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 14: Organizacja poszukiwań, identyfikacji osób i zwłok oraz ochrona osób.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować taktykę prowadzenia poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiarem sprawiedliwości,
- podjąć czynności związane z zaginięciem osób w ramach poszukiwań zakwalifikowanych do poziomu: I, II, III,
- omówić zasady prowadzenia i dokumentowania spraw poszukiwawczych i identyfikacyjnych,
- wskazać metody identyfikacji osób i zwłok,
- wskazać czynności policjanta w zakresie ochrony osób.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Organizacja i taktyka poszukiwania osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiarem sprawiedliwości.	3	wykład	Omów zasady organizacji i taktykę prowadzenia poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiarem sprawiedliwości w kraju i za granicą. Podkreśl specyfikę prowadzenia czynności poszukiwawczych w trybie zwyczajnym i nadzwyczajnym. Scharakteryzuj funkcjonowanie zespołów poszukiwań celowych. Omów zasady dokumentowania czynności poszukiwawczych. Przedstaw przykładowe problemy związane z otrzymaniem więcej niż jednej podstawy poszukiwań w stosunku do tej samej osoby. Omów procedurę wydania i stosowania europejskiego nakazu aresztowania.
2. Organizacja i taktyka poszukiwania osób zaginionych.	3	wykład	W oparciu o przykłady scharakteryzuj przyczyny i okoliczności zaginięć osób, ze szczególnym uwzględnieniem nieletnich. Omów organizację i taktykę prowadzenia poszukiwań osób zaginionych: poziom I, II i III poszukiwań, w kraju i za granicą. Zwróć uwagę na wdrażanie procedury Child Alert. Omów zasady dokumentowania czynności poszukiwawczych w sprawach zaginięć osób.
3. Postępowanie policjanta w sytuacji ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości, zwanej dalej „NN osobą”, osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość lub znalezienia zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, zwanych dalej „NN zwłokami”.	2	wykład	Omów postępowanie policjanta w przypadku ujawnienia NN osoby lub NN zwłok. Scharakteryzuj metody identyfikacji osób oraz zwłok, ze szczególnym podkreśleniem znaczenia właściwego zabezpieczenia materiałów do badań. Przedstaw zasady dokumentowania czynności identyfikacyjnych.

4. Postępowanie policjanta w zakresie ochrony osób.	1	wykład	Omów postępowanie policjanta oraz przedstaw algorytm postępowania policjanta w zakresie udzielania ochrony i pomocy pokrzywdzonym i świadkom oraz innym osobom zagrożonym zamachami na życie i zdrowie.
---	---	--------	---

TEMAT NR 15: Nadzór i kontrola nad prowadzeniem pracy operacyjnej.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić cele i funkcje nadzoru sprawowanego nad prowadzeniem pracy operacyjnej,
- rozróżnić postacie i zakres nadzoru,
- wskazać środki nadzoru.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Nadzór nad pracą operacyjną sprawowany przez przełożonych. 2. Kontrola nad pracą operacyjną sprawowana przez policjantów jednostek organizacyjnych Policji nadzorujących czynności operacyjno-rozpoznawcze.	2	wykład	Zdefiniuj i omów pojęcie nadzoru. Bazując na przykładach, omów sytuacje związane z kontrolą pracy operacyjnej. Przypomnij sposoby dokumentowania, dostępu do materiałów niejawnych i zwalniania z tajemnicy.
3. Zaliczenie tematów nr 12–15.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą. Dokonaj zaliczenia bloku zagadnieniowego nr II, wystawiając słuchaczom oceną okresową wynikającą ze średniej arytmetycznej ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III. PROCES WYKRYWCZY WYBRANYCH PRZESTĘPSTW**TEMAT NR 1: Wykorzystanie informatyki w pracy operacyjno-rozpoznawczej.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić uprawnienia Policji w zakresie gromadzenia i przetwarzania informacji,
- określić zawartość policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych,
- dokonać sprawdzeń w policyjnych systemach informatycznych,
- przygotować informacje dotyczące osoby, pojazdu, dokumentu, rzeczy, wydarzenia, przestępstwa, postępowania, w celu wprowadzenia do systemu,
- scharakteryzować możliwości wykorzystywania w procesie wykrywczym informacji zgromadzonych w policyjnych i pozapolicyjnych zbiorach danych,
- stosować procedury postępowania w przypadku odnalezienia osoby lub przedmiotu na skutek wglądu do danych w Systemie Informacyjnym Schengen.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Eksploatacja policyjnych i pozapolicyjnych zbiorach danych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – KSIP, – Elektroniczny Rejestr Czynności Dochodzeniowo-Śledczych, zwany dalej „ERCDS”, – Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych, zwanej dalej „KCIK”, – SIO II, – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, zwana dalej „CEPiK”, – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności, zwany dalej „PESEL”, – Centralna Baza Danych Osób Pozbawionych Wolności – Noe.NET, zwana dalej „bazą danych Noe.NET”. 	7	wykład, pogadanka	Przypomnij uprawnienia Policji do gromadzenia informacji i ich wykorzystywania, zwłaszcza w zakresie wpływającym na pracę operacyjno-rozpoznawczą. Wspomnij o ochronie danych osobowych. Wskaż czynności służbowe, zwłaszcza z zakresu pracy operacyjno-rozpoznawczej, podczas wykonywania których policjant powinien wykorzystywać uzyskane z systemów informacje. Przedstaw rodzaje zbiorów znajdujących się w KSIP, a także wskaż, jakie informacje znajdują się w poszczególnych zbiorach, omów ich zawartość i możliwości wykorzystania. Zwróć uwagę na jakość, kompletność i terminowość wprowadzania danych. Wskaż podstawowe funkcje ERCDS, z uwzględnieniem możliwości filtrowania katalogu przestępstw z 7 podstawowych kategorii razem. Omów możliwość szybkiego filtrowania postępowań, w których występują osoby podejrzane. Zwróć uwagę na możliwość szybkiego filtrowania postępowań według czasu trwania (konkretne wskazanie z oznaczeniem w kolorze). Przedstaw szybkie wyszukanie interesującego nas postępowania według jego opisu na podstawie „słowa klucza” – wyszukiwanie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez danego referenta w danej jednostce organizacyjnej Policji.

<p>2. Wykorzystanie w pracy wykrywczej informacji zgromadzonych w policyjnych i pozapolicyjnych zbiorach danych.</p> <p>3. Wykorzystanie w pracy wykrywczej informacji zgromadzonych w Policyjnym Rejestrze Imprez Masowych, zwanym dalej „PRIM” w działaniach rozpoznawczych i w ustalaniu sprawców zakłócających porządek publiczny na imprezach masowych.</p>			<p>omów szybkie wyszukanie zastosowanych środków zapobiegawczych w danym postępowaniu, przedstaw wyszukanie powołanych biegłych w danym postępowaniu, przedstaw możliwość wykonania na poziomie komendy powiatowej, miejskiej, rejonowej Policji analiz według różnych kryteriów.</p> <p>Przedstaw możliwości wykorzystania informacji znajdujących się w KCIK.</p> <p>Omów cel utworzenia oraz zasady funkcjonowania SIO II ze zwróceniem uwagi na rodzaj informacji gromadzonych w SMI (System Meldunku Informacyjnego), zbiorze danych o nazwie „Centralna Baza Informacji z Ustaleń”, zwana dalej „CBIU” oraz możliwości ich wykorzystania (zapytania i analiza). Przedstaw możliwości wykorzystania informacji znajdujących się w CEPiK, PESEL i w bazie danych Noe.NET.</p> <p>Scharakteryzuj kategorie osób podlegających rejestracji w PRIM.</p>
<p>4. Sprawdzanie i wprowadzanie informacji o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobach, - wydarzeniach, przestępstwach, postępowaniach, przedmiotach. 	17	pogadanka, ćwiczenia	<p>Sprawdź i ugruntuj wiedzę i umiejętności wyniesione przez słuchaczy ze szkolenia zawodowego podstawowego w zakresie dokonywania sprawdzeń w policyjnych i pozapolicyjnych zbiorach danych. Zinterpretuj wyniki sprawdzeń, zwracając uwagę na związek uzyskanej informacji z dalszym działaniem policjanta oraz na konsekwencje, jakie mogą wystąpić w przypadku niewłaściwej interpretacji wyniku sprawdzeń. Omów poszczególne obszary Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji ze szczególnym uwzględnieniem informacji dotyczących wyszukiwania zdarzeń i osób zgłaszających.</p> <p>Sprawdź sposób zrozumienia przez słuchaczy przekazywanej wiedzy. Powiąż omawiane kwestie z informacjami uzyskanymi przez słuchaczy w trakcie zajęć z zakresu pracy operacyjnej i dochodzeniowo-śledczej. Sprawdzenie informacji w policyjnych i pozapolicyjnych zbiorach informacji o osobach, wydarzeniach, przestępstwach, postępowaniach oraz przedmiotach podlega zaliczeniu.</p> <p>Wskaż podstawy, sposoby, formy rejestrowania przestępstwa i postępowania, osoby, podmiotu oraz rzeczy w policyjnych zbiorach danych. Wymień zdarzenia, osoby, podmioty i rzeczy podlegające rejestracji w policyjnych zbiorach danych. Zaprezentuj i omów konstrukcję oraz sposób wypełniania formularzy rejestrujących utracone rzeczy. Zapoznaj z funkcją i budową katalogu cech charakterystycznych przestępstw i rysopisów w KSIP. Omów i zaprezentuj sprawdzenie oraz rejestrację w PSI i OBOZI.</p> <p>Na podstawie założenia, poleć sporządzenie formularzy rejestrujących osoby, przestępstwa, przedmiot, w różnych konfiguracjach podmiotowych i przedmiotowych. Rejestracja podlega zaliczeniu.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>

			Omów rejestrację osób objętych zakazem stadionowym. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.
5. Praktyczne wykorzystanie programu LINK 3.	16	wykład, ćwiczenia	Omów program LINK 3 oraz możliwości jego wykorzystania w procesie wykrywczym. Przedstaw podstawy pracy z programem, scharakteryzuj dane możliwe do przetwarzania przy wykorzystaniu programu oraz sposoby dokumentowania czynności. Zwróć uwagę na ograniczenia możliwości wykorzystania programu wynikające z ilości lub złożoności danych. Wskaż na możliwość zlecenia analizy kryminalnej. Na podstawie założeń poleć: – przygotowanie danych telekomunikacyjnych do importu, – dokonanie importu danych telekomunikacyjnych do programu LINK 3 bez szablonu, – utworzenie szablonów importu i dokonanie importu danych za pomocą szablonów, – wyszukiwanie relacji między obiektami oraz obiektami i zdarzeniami, – zwizualizowanie powiązań na diagramie, – przygotowanie raportów, – zwizualizowanie danych na mapie, – sporządzenie dokumentacji w formie notatki urzędowej. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Oceń pracę słuchaczy. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.
6. Platformy kontaktu w ramach Systemu Informacyjnego Schengen w związku z wykorzystaniem kanałów informacyjnych biura SIRENE.	7	wykład, dyskusja, ćwiczenia	Uzupełnienie wiedzy słuchaczy z zakresu informacji na temat współpracy międzynarodowej Policji w ramach obowiązujących procedur Systemu Informacyjnego Schengen oraz zadań i obowiązków wynikających ze współdziałania z biurem SIRENE. Zaliczenie tematu nr 1 następuje z tematem nr 14.

TEMAT NR 2: Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić zasady ujawniania i zabezpieczania śladów,
- wnioskować na podstawie ujawnionych śladów,
- formułować pytania do biegłych różnych specjalności,
- wskazać możliwości badawcze śladów,
- zabezpieczyć materiał porównawczy do badań,
- wykonać daktyloskopię,
- sporządzić rysopis,
- określić czynności wchodzące w skład kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia,
- określić skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej,
- wskazać podstawy prawne, cele oględzin i zasady ich przeprowadzania,
- przeprowadzić oględziny miejsca, osoby i rzeczy,
- omówić specyfikę oględzin miejsca, osoby i rzeczy,
- dokumentować oględziny miejsca, osoby i rzeczy.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Taktyka i technika kryminalistyczna w procesie wykrywczym.	2	pogadanka	Odwołując się do wiedzy i doświadczenia słuchaczy, przypomnij pojęcie śladu kryminalistycznego. Wskaż różne kryteria podziału śladów, zwracając szczególną uwagę na trójpodział śladów ze względu na mechanizm powstawania. Zaprezentuj i omów rodzaje śladów, miejsca ich występowania. Przedstaw zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego oraz opisu śladu w protokole oględzin. Zwróć uwagę na możliwości badawcze, w tym badania kompleksowe oraz wnioskowanie na podstawie śladu.
2. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów linii papilarnych, uszu, warg i rękawiczek. 3. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów linii papilarnych, uszu, warg i rękawiczek.	2	dyskusja	Omów podstawy prawne daktyloskopowania osób. Scharakteryzuj pojęcia: daktyloskopia, cheiloskopia, otoskopia, odontoskopia, gantiskopia oraz metody ujawniania i zabezpieczania śladów linii papilarnych. Podkreśl ich właściwości. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu śladów w protokole oględzin. Wskaż możliwości badawcze omawianych śladów oraz wnioskowanie na ich podstawie. Podkreśl znaczenie

			zbiorów danych daktyloskopijnych (AFIS – zbiór automatycznie przetwarzający dane daktyloskopijne, o którym mowa w art. 21h ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji, CRD – Centralna Registratura Daktyloskopijna, o której mowa w art. 21h ust. 1 pkt 1 ustawy o Policji, WRD – Wojewódzka Registratura Daktyloskopijna.
4. Daktyloskopowanie osób.	2	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź pokaz daktyloskopowania. Podziel słuchaczy na dwuosobowe grupy, gdzie jedna osoba pełni rolę daktyloskopowanego, natomiast druga dokonuje daktyloskopowania i wypełnia karty daktyloskopijne. Po zakończeniu czynności poleć zmianę ról. W trakcie daktyloskopowania zwróć uwagę na dokładność, czytelność oraz techniczną poprawność wykonanych odbitek linii papilarnych palców i dłoni, jak również na poprawne wypełnienie karty daktyloskopijnej. Karty daktyloskopijne podlegają zaliczeniu.
5. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów mechanoskopijnych. 6. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów mechanoskopijnych.	1	dyskusja	Przypomnij pojęcie mechanoskopii, mechanizm powstawania, rodzaje śladów mechanoskopijnych i miejsca ich występowania. Wskaż sposoby ujawniania i zabezpieczania tych śladów pod względem technicznym i procesowym oraz możliwości wnioskowania na podstawie ujawnionych śladów mechanoskopijnych. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu śladów w protokole oględzin. Wskaż na możliwości wykorzystania zbiorów prowadzonych w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji, zwanym dalej „CLKP”.
7. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów traseologicznych. 8. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów traseologicznych.	1	dyskusja	Przypomnij pojęcie traseologii, rodzaje śladów traseologicznych i mechanizm ich powstawania. Omów sposoby ich ujawniania i zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym. Przedstawiając zasady i sposoby zabezpieczenia technicznego i procesowego, podaj przykłady opisu takich śladów w protokole oględzin. Wskaż na możliwości badawcze tych śladów oraz znaczenie wnioskowania na podstawie ujawnionych śladów traseologicznych.
9. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów biologicznych i mikrośladów. 10. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów biologicznych.	2	dyskusja, pokaz	Przypomnij podział śladów biologicznych, zasady ujawniania zabezpieczania pod względem technicznym i procesowym oraz wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów biologicznych. Wskaż podstawy prawne i zasady pobierania materiału genetycznego (porównawczego) do badań biologicznych. Przeprowadź pokaz pobierania próbek materiału genetycznego ze śluzówki policzków (zgodnie z zasadami zawartymi w pakiecie). Omów kartę rejestracyjną próbki biologicznej służącą do przeprowadzenia analizy kwasu deoksyrybonukleinowego, zwanego dalej „DNA”. Wskaż możliwości wykorzystania zbioru danych DNA. Przy omawianiu mikrośladów podaj sposoby ujawniania i zabezpieczania oraz wyjaśnij pojęcie śladów kontaktowych i bezkontaktowych.

<p>11. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów użycia broni palnej.</p> <p>12. Wnioskowanie na podstawie ujawnionych śladów użycia broni palnej.</p> <p>13. Możliwości badawcze broni palnej i śladów jej użycia.</p>	1	dyskusja	<p>Przypomnij pojęcie broni i jej rodzaje. Wskaż rodzaje śladów użycia broni palnej, zasady ujawniania oraz sposób ich zabezpieczenia, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów użycia broni palnej oraz pojęcie i sposób zabezpieczenia śladów powystrzałowych GSR. Podkreśl możliwości wykorzystania Automatycznego Systemu Identyfikacji Broni „Arsenał” i Krajowego Zbioru Łusek i Pocisków.</p>
<p>14. Ujawnianie i zabezpieczanie dokumentów.</p> <p>15. Pobieranie materiału porównawczego.</p> <p>16. Kartoteka Dokumentów Anonimowych.</p> <p>17. Możliwości badawcze dokumentów.</p>	2	dyskusja	<p>Zwróć uwagę na prawne i kryminalistyczne pojęcie dokumentu. Omów podstawowe zasady postępowania z dokumentami stanowiącymi materiał dowodowy oraz metody ich zabezpieczenia technicznego i procesowego.</p> <p>Wskaż podstawy faktyczne i prawne pobierania materiału porównawczego, zwracając szczególną uwagę na pobieranie wzorów pisma ręcznego, podpisów oraz dokumentów sporządzonych innymi technikami. Podkreśl stosowane sposoby zabezpieczeń dokumentów przed fałszerstwem oraz spotykane sposoby fałszowania dokumentów, pieniędzy, dowodów tożsamości, kart płatniczych. Wskaż możliwości badawcze dokumentów oraz zakres wnioskowania.</p>
<p>18. Badania fonoskopijne.</p> <p>19. Badania audiodokumentów.</p> <p>20. Badania wariograficzne, ich znaczenie w badaniach wykrywczych.</p>	1	wykład	<p>Omów pojęcie fonoskopii, zakres i metody badań fonoskopijnych (w tym metody automatycznego kryminalistycznego rozpoznawania mówców i audytywną ocenę autentyczności nagrania).</p> <p>Wskaż na zasady zabezpieczenia materiału dowodowego i pobierania materiału porównawczego do badań.</p> <p>Przedstaw możliwości badawcze z zakresu fonoskopii. Omów podstawę prawną i metody badań wariograficznych oraz warunki ich stosowania. Zwróć uwagę na znaczenie tzw. analizatora głosu.</p>
<p>21. Ślady osmologiczne.</p> <p>22. Zasady pobierania materiału porównawczego, przechowywania śladów osmologicznych.</p>	1	dyskusja	<p>Omów pojęcie zapachu jako śladu kryminalistycznego, sposób jego zabezpieczenia pod względem technicznym i procesowym podczas oględzin miejsca zdarzenia. Wskaż podstawy prawne oraz zasady pobierania materiału porównawczego śladów zapachowych człowieka. Omów znaczenie ekspertyzy osmologicznej, możliwości badawcze i wnioskowanie na podstawie śladów zapachowych.</p>
<p>23. Badania antroposkopijne.</p> <p>24. Rysopis sprawcy i inne cechy identyfikujące sprawcę.</p> <p>25. Sporządzanie opisu wyglądu zewnętrznego sprawcy.</p>	2	wykład, ćwiczenia	<p>Omów możliwości badań antroposkopijnych (odtworzenie wyglądu osób, rzeczy, regresja wiekowa, regresja wiekowa, udział w identyfikacji osób i zwłok). Charakteryzując portret pamięciowy, wskaż różnicę między portretem pamięciowym a rysopisem.</p> <p>Omów cechy statyczne i dynamiczne opisu wyglądu osoby.</p> <p>Przedstaw sposoby odtwarzania wyglądu zewnętrznego człowieka. Zwróć uwagę na zasady opisu przedmiotów znajdujących się w posiadaniu osoby.</p>

			Omów możliwości sporządzania rysopisu sprawcy na miejscu zdarzenia. Następnie podziel słuchaczy na dwuosobowe grupy i poleć sporządzenie rysopisu w formie opisowej wybranej osoby, z którą słuchacze mieli wcześniej kontakt. Po zaprezentowaniu prac przez przedstawicieli grup w obecności osoby opisywanej, poproś o dokonanie porównania i oceny dokładności wykonanego zadania. Rysopis podlega zaliczeniu.
26. Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia. 27. Podstawy prawne, cele oględzin oraz zasady ich przeprowadzania. 28. Skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej. 29. Specyfika oględzin miejsca, osoby i rzeczy. 30. Dokumentowanie wyników oględzin: – protokół oględzin, – szkic, – metryczka śladowa, – notatka pooględzinowa, – dokumentacja fotograficzna.	4	wykład, pogadanka	Przypomnij istotę kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia, skład i zadania członków grupy operacyjno-procesowej oraz podstawy prawne, cele i zadania oględzin. Podkreśl możliwość dokonywania samodzielnie oględzin przez policjanta służby kryminalnej. Posługując się przykładami z praktyki, wyjaśnij zasady ich przeprowadzenia. Przedstaw formy dokumentowania przebiegu i wyników oględzin. Omów zasady sporządzania protokołu oględzin, szkicu oraz notatki pooględzinowej. Zaprezentuj podstawowe zasady sporządzania dokumentacji fotograficznej miejsca zdarzenia. W oparciu o przykłady z praktyki, omów specyfikę oględzin miejsca, osoby i rzeczy, np. w przypadku popełnienia przestępstwa rozboju, pobicia, oszustwa, wymuszenia rozbójniczego, a także w przypadku pożaru, katastrofy, wypadku komunikacyjnego.
31. Oględziny miejsca zdarzenia.	4	praca w grupach, ćwiczenia	Podziel słuchaczy na czteroosobowe grupy i poleć przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia oraz sporządzenie: protokołu oględzin, szkicu roboczego, metryczki śladu i notatki pooględzinowej. Opracowując założenia do ćwiczeń, uwzględnij prowadzenie oględzin w terenie otwartym. Dokumentacja podlega zaliczeniu.
32. Analiza protokołu oględzin rzeczy i osoby.	1	analiza przypadku	Przeprowadź ćwiczenia, w trakcie których słuchacze dokonają analizy protokołów oględzin rzeczy i osoby oraz omów ich merytoryczną zawartość. Oceń pracę słuchaczy.
33. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja, pogadanka	Oceń sporządzoną dokumentację pod względem estetyki, poprawności formalnej i merytorycznej oraz językowej. Oceń pracę grupy pod względem sprawności działania, efektywności i współpracy między jej członkami.
34. Zaliczenie tematu nr 2.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematu stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 3: Podstawy kryminologii.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił określić:

- pojęcie przestępstwa i przestępczości jako przedmiotu badań kryminologicznych,
- teorie kryminologiczne,
- szczególne kategorie przestępstw i sprawców,
- pojęcie ofiary przestępstwa w kryminologii.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przestępstwa i przestępczość jako przedmiot badań kryminologicznych. 2. Teorie kryminologiczne. 3. Szczególne kategorie przestępstw i sprawców. 4. Problematyka ofiary przestępstwa w kryminologii.	2	wykład	Scharakteryzuj pojęcie przestępstwa i przestępczości jako przedmiotu badań kryminologicznych. Omów teorie kryminologiczne oraz szczególne kategorie przestępstw i sprawców. Zwróć szczególną uwagę na problematykę ofiary przestępstwa w kryminologii.

TEMAT NR 4: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia, zniszczenia bądź uszkodzenia mienia, krótkotrwałego użycia mienia i paserstwa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa: kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia i paserstwa,
- scharakteryzować metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem,
- określić kryteria typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem,
- analizować materiały operacyjne,
- wypracować czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa: kradzieży, kradzieży z włamaniem, przywłaszczenia, zniszczenia bądź uszkodzenia mienia, krótkotrwałego użycia mienia i paserstwa.	3	pogadanka, ćwiczenia	W oparciu o przykłady z praktyki służbowej, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać trudności z prawidłową oceną znamion wybranych przestępstw przeciwko mieniu, w szczególności określonych w art. 278 k.k., 279 k.k., art. 284 k.k., art. 288 k.k., art. 289 k.k., art. 291 k.k. i 292 k.k. Omów kwestie związane z popełnieniem wybranych przestępstw przeciwko mieniu na szkodę osoby najbliższej oraz osób objętych małżeńską wspólnością majątkową Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej. Oceń pracę słuchaczy.
2. Metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. 3. Kryteria typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. 4. Czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.	2	pogadanka	Odwołując się do wiedzy słuchaczy, omów wybrane metody działania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem. W trakcie realizacji zajęć zwróć szczególną uwagę na kradzieże: mieszkaniowe, kieszonkowe, pojazdów oraz kradzieże z włamaniem do różnych obiektów. Omów kryteria typowania sprawców kradzieży i kradzieży z włamaniem oraz sprawdzania ich alibi. Wypracuj ze słuchaczami czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo.
5. Analiza informacji operacyjnej dotyczącej kradzieży i kradzieży z włamaniem.	2	symulacja, ćwiczenia	Na podstawie przygotowanego założenia, przeprowadź symulację spotkania ze współpracownikiem, mającą na celu weryfikację uzyskanej wcześniej informacji

			<p>operacyjnej. Zaleć, aby rolę współpracownika odegrał drugi nauczyciel policyjny. W zajęciach wskazany jest udział nauczyciela policyjnego z zakresu psychologii. Podsumowując zajęcia, omów taktykę prowadzenia rozmowy ze współpracownikiem (komunikacja werbalna i pozawerbalna) i wskaż popełnione błędy.</p> <p>Poleć słuchaczom sporządzenie raportu z kontaktu ze współpracownikiem i meldunku informacyjnego. Na podstawie przygotowanego założenia, zleć sporządzenie raportu w sprawie powołania osoby wspomagającej.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
6. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	praca w grupach, dyskusja	<p>Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowej sprawy operacyjnej, dotyczącej kradzieży i kradzieży z włamaniem pod kątem: zasadności wszczęcia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów.</p>
7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 5: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osób.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa rozbójnicze i uprowadzenia osób,
- wskazać czynności w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo rozbójnicze i uprowadzenie osoby,
- rozróżnić metody dokonywania przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób,
- wskazać metody pracy operacyjnej przydatne w ustalaniu sprawców przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób,
- analizować materiały operacyjne.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach przestępstw rozbójniczych i uprowadzeń osób.	3	pogadanka, ćwiczenia	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z dokonaniem prawidłowej oceny znamion przestępstwa rozbójniczego, wymuszenia rozbójniczego. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Metody działania sprawców przestępstw rozbójniczych. 3. Kryteria typowania sprawców przestępstw rozbójniczych. 4. Wstępne czynności policjanta po uzyskaniu informacji o zaistniałym przestępstwie rozbójniczym lub uprowadzeniu osoby. 5. Rola pokrzywdzonego w przestępstwie uprowadzenia osoby.	2	dyskusja	Posługując się przykładami, przedstaw metody działania sprawców rozbójników w terenie otwartym i pomieszczeniach. Omów znaczenie zabezpieczenia dopływu informacji z miejsc zbytu przedmiotów utraconych w wyniku rozbójników w dalszym procesie wykryczym. Przedstaw kryteria typowania sprawców omawianych przestępstw. Zwróć uwagę na upozorowanie rozbójników. Wypracuj ze słuchaczami czynności wykrywcze w ramach reakcji na zaistniałe przestępstwo rozbójnicze. Wskaż na znaczenie współdziałania z ofiarami przestępstw rozbójniczych, w tym na specyfikę postępowania z osobami współpracującymi z Policją w ramach działań podjętych w związku ze zgłoszonym uprowadzeniem osoby. Zaakcentuj możliwość wykorzystania techniki operacyjnej w wymienionych działaniach. Zwróć uwagę na metodykę postępowania w przypadku uzyskania informacji o uprowadzeniu osoby.
6. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	1	praca w grupach, dyskusja	Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy przykładowej sprawy operacyjnej dotyczącej przestępstwa rozbójniczego pod kątem: zasadności

			wszczenia, sposobu prowadzenia, wykorzystanych metod pracy operacyjnej oraz uzyskanych i wykorzystanych efektów. Oceń pracę słuchaczy.
--	--	--	---

TEMAT NR 6: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa oszustwa.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa oszustwa,
- rozpoznawać wybrane rodzaje oszustw i metody działania ich sprawców,
- omówić czynności, które należy podjąć po uzyskaniu informacji o oszustwie,
- wskazać kryteria typowania sprawców oszustw,
- scharakteryzować czynności wykrywcze w sprawach o oszustwo.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Ustawowe znamiona przestępstw oszustwa klasycznego, kredytowego i ubezpieczeniowego. 2. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa oszustwa.	2	wykład, ćwiczenia	Podaj różnice między poszczególnymi rodzajami oszustw. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
3. Wybrane rodzaje oszustw i metody działania ich sprawców. 4. Czynności wykrywcze, zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy oszustwa. 5. Kryteria typowania sprawców oszustw.	2	dyskusja, ćwiczenia	Posługując się przykładami, omów rodzaje i metody działania sprawców oszustw na szkodę osób fizycznych, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i Skarbu Państwa. Określ pierwsze czynności policjanta przyjmującego informację o oszustwie – zaakcentuj konieczność szybkiej reakcji po otrzymaniu informacji o tym przestępstwie. Podkreśl możliwość wykorzystania policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych oraz konieczność koordynowania przedsięwzięć wykrywczych z komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych innych jednostek organizacyjnych Policji, a także możliwość wykorzystania środków masowego przekazu. Omów kryteria typowania sprawców oszustw. Na podstawie założenia poleć sporządzenie formularza sprawdzającego i rejestrującego podmiot gospodarczy w PSI. Formularz nie podlega zaliczeniu. Oceń pracę słuchaczy.
6. Zaliczenie tematów nr 3–6.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 7: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- rozróżniać środki odurzające i substancje psychotropowe,
- określić tryb postępowania z osobą będącą pod wpływem działania środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- zatrzymać osobę podejrzaną o posiadanie narkotyków, przeszukać ją, jej odzież i podręczne przedmioty oraz udokumentować te czynności,
- określić zasady stosowania testerów do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz sporządzić protokół użycia testera narkotykowego.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Rodzaje środków odurzających i substancji psychotropowych i sposoby ich zażywania. 2. Przepisy karne określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. 3. Objawy psychiczne i fizyczne występujące u osób zażywających narkotyki.	3	wykład, pokaz, pogadanka	W nawiązaniu do doświadczenia życiowego słuchaczy, omów problematykę narkomanii w Polsce, podkreślając jej kryminogeny charakter. Omów przepisy karne określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Wykorzystując prezentację multimedialną lub filmy oraz tablice z narkotykami, omów rodzaje narkotyków oraz wskaż na symptomy mogące świadczyć o zażyciu narkotyku (stany fizyczne i psychiczne), charakterystyczne dla ich zażywania.
4. Zasady posługiwania się testerami do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz ich użycie.	3	pokaz, dyskusja	Zademonstruj działanie i użycie testerów do wstępnej identyfikacji narkotyków oraz zapoznaj słuchaczy z protokołem użycia testera narkotykowego oraz wskaż podstawy prawne jego użycia. Wskaż na możliwości typowania osób i miejsc w ramach rozpoznania zjawiska narkomanii z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, w tym pochodzących z internetu. Zwróć uwagę na specyficzną strukturę grup przestępczych związanych z tym zjawiskiem oraz rolę nieletnich w dystrybucji narkotyków. Podkreśl znaczenie i możliwości ścisłej współpracy z innymi służbami Policji w czynnościach wykrywczych. Wskaż na specyfikę ogłędzin miejsca produkcji narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania zasad bezpieczeństwa, udziału biegłego i właściwego zabezpieczenia dowodów rzeczowych.
5. Zatrzymanie osoby podejrzanego o posiadanie narkotyków.	3	symulacja, ćwiczenia	Na podstawie założenia, przeprowadź symulację zatrzymania i przeszukania osoby podejrzanego o posiadanie narkotyków, a także przeszukania jej odzieży i podręcznych przedmiotów.

6. Przeszukanie osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów.			<p>W miarę możliwości zajęcia powinny być realizowane wspólnie z nauczycielem policyjnym z zakresu taktyki i technik interwencji.</p> <p>Omawiając przeprowadzoną symulację, zwróć uwagę na właściwy wybór miejsca oraz sposób przeszukiwania osoby i zatrzymania rzeczy.</p> <p>Po podsumowaniu wykonanych czynności, poleć słuchaczom sporządzenie: protokołu przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów, protokołu zatrzymania osoby, protokołu użycia testera narkotykowego oraz notatki urzędowej z wykonanych czynności. Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
7. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.	2	ćwiczenia	<p>Na podstawie przygotowanego założenia słuchacze sporządzają decyzję o wszczęciu rozpracowania operacyjnego oraz plan sprawy operacyjnej.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
8. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	<p>Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 8: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić ustawowe znamiona przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- scharakteryzować zasady postępowania z ofiarą przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w tym szczególnie tryb postępowania z małoletnimi poniżej 15 roku życia, będącymi ofiarami lub świadkami tych przestępstw,
- analizować materiały procesowe,
- sporządzić decyzję o wszczęciu rozpracowania operacyjnego i plan rozpracowania operacyjnego.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa: <ul style="list-style-type: none"> – zgwałcenia, – wykorzystania seksualnego osoby bezradnej lub niepoczytalnej, – wymuszenia współżycia płciowego na osobie zależnej lub w krytycznym położeniu, – obcowania płciowego z małoletnim poniżej lat 15. 	4	pogadanka, ćwiczenia, dyskusja	Przypomnij znamiona przestępstwa zgwałcenia oraz omów znamiona innych przestępstw przeciwko wolności seksualnej. W oparciu o przygotowane założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.

<p>2. Charakterystyka sprawców zgwałceń.</p> <p>3. Postępowanie po otrzymaniu informacji o zgwałceniu.</p> <p>4. Kryteria typowania sprawców zgwałceń.</p> <p>5. Rola psychologa w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej.</p> <p>6. Przeciwdziałanie i zwalczanie pedofilii.</p> <p>7. Prowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych i prewencyjnych w stosunku do osób, wobec których sąd zastosował nadzór prewencyjny z uwagi na popełnianie przestępstwa seksualne.</p>	3	wykład, dyskusja, pokaz	<p>Scharakteryzuj sprawców zgwałceń, w tym sprawców zgwałceń zbiorowych i seryjnych.</p> <p>Wskaż metody działania sprawców zgwałceń, uwzględniając użycie środków farmakologicznych oraz postępowanie Policji po otrzymaniu informacji o zgwałceniu. Zaprezentuj środki techniczno-kryminalistyczne służące zabezpieczeniu śladów przestępstwa na tle seksualnym. Zwróć szczególną uwagę na sposób postępowania w przypadku zgłoszenia przestępstwa przez osoby pokrzywdzone w wieku do 15 lat albo osoby będące pokrzywdzonymi przestępstwami z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej, albo przestępstwami określonymi w rozdziale XXV k.k. (art. 185a–185d k.p.k.).</p> <p>Wskaż na wyłączną kompetencję sądu do przesłuchania osób wskazanych w art. 185a k.p.k. oraz art. 185b k.p.k., obowiązkowy udział biegłego psychologa w tej czynności i zakaz wykonywania czynności z udziałem pokrzywdzonych przez policjantów.</p> <p>Wskaż na specyfikę oględzin ciała i odzieży osoby pokrzywdzonej przestępstwem zgwałcenia, a także sprawcy zgwałcenia oraz rolę badań lekarskich. Nawiąż do praw, które należy respektować w przypadku przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie od ofiary przestępstwa zgwałcenia.</p> <p>Omów specyfikę czynności dowodowych w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, akcentując właściwy sposób postępowania funkcjonariuszy Policji względem ofiary takiego przestępstwa lub świadka w wieku do 15 lat. Wskaż kryteria typowania sprawców zgwałceń. Zajęcia powinny być realizowane wspólnie z psychologiem.</p> <p>Omów metody działania sprawców pedofilii. Wskaż źródła informacji o przestępstwie pedofilii oraz algorytm postępowania w sytuacji ujawnienia takiego przestępstwa.</p> <p>Wskaż, jakie czynności powinny być realizowane przez Policję w przypadku nadzoru prewencyjnego oraz w jaki sposób powinny być dokumentowane.</p>
8. Analiza materiałów procesowych.	2	ćwiczenia	<p>Poleć słuchaczom (na jeden dzień przed zajęciami) dokonanie analizy materiałów procesowych dotyczących przestępstwa zgwałcenia.</p> <p>Na podstawie tych materiałów słuchacze wypracują wersje operacyjne oraz czynności wykrywcze do planu sprawy operacyjnej.</p> <p>Oceń pracę słuchaczy.</p>

TEMAT NR 9: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu,
- scharakteryzować motyw działania sprawców bójek, pobić i zabójstw,
- omówić czynności po uzyskaniu informacji o bójce, pobiciu i zabójstwie,
- przeprowadzić oględziny miejsca znalezienia zwłok,
- omówić metody identyfikacji NN zwłok,
- określić zasady typowania sprawców bójek, pobić i zabójstw,
- analizować materiały operacyjne i procesowe, a także sporządzić decyzję o wszczęciu rozpracowania operacyjnego oraz plan rozpracowania operacyjnego.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.	5	pogadanka, ćwiczenia	Nawiązując do wiedzy słuchaczy, przypomnij znamiona przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. W oparciu o przykłady z praktyki zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw określonych w art. 148–149 k.k., art. 155–160 k.k. i art. 162 k.k. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Motywy działania sprawców bójek i pobić. 3. Źródła informacji o przestępstwie bójki i pobicia oraz ich sprawcach i pokrzywdzonym 4. Czynności wykrywcze zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy. 5. Kryteria typowania sprawców bójek i pobić.	2	wykład, pogadanka	Omów i scharakteryzuj sprawców bójek i pobić w odniesieniu do motywów ich popełnienia. Przedstaw źródła informacji o przestępstwie bójki i pobicia oraz ich sprawcach i pokrzywdzonym. Wskaż czynności podejmowane po uzyskaniu informacji o przestępstwie bójki lub pobicia. Omów kryteria typowania sprawców bójek i pobić, przedstaw możliwość wykorzystania w tym celu policyjnych i pozapolicyjnych zbiorów danych.
6. Motywy działania sprawców zabójstw. 7. Źródła informacji o przestępstwie zabójstwa, o jego ofierze i sprawcy	2	pogadanka, pokaz	Omów i scharakteryzuj sprawców zabójstw w odniesieniu do motywów ich popełnienia. Przedstaw algorytm czynności po uzyskaniu informacji o znalezieniu zwłok. Podkreśl rolę i znaczenie bieżącej oceny i analizy materiałów w odniesieniu

<p>8. Specyfika oględzin miejsca znalezienia zwłok– rola prokuratora i biegłego lekarza na miejscu zdarzenia.</p> <p>9. Kryteria typowania sprawców zabójstw.</p>			<p>do sposobu działania sprawcy. Omów znaczenie budowania portretu psychologicznego sprawcy zabójstwa.</p> <p>Omawiając specyfikę oględzin miejsca znalezienia zwłok, podkreśl obowiązek sfotografowania i zdaktyloskopowania zwłok, pobrania materiału biologicznego oraz zabezpieczenia odzieży i rzeczy zmarłego. Przytaczając przykłady, przedstaw rolę biegłego lekarza podczas oględzin miejsca zabójstwa. Zaprezentuj materiał filmowy (fotograficzny) z oględzin i otwarcia zwłok. Omów kryteria typowania sprawców zabójstw.</p>
<p>10. Oględziny miejsca znalezienia zwłok.</p>	5	<p>praca w grupach, ćwiczenia</p>	<p>Podziel słuchaczy na czteroosobowe grupy, które na podstawie przygotowanych założeń, przeprowadzą oględziny miejsca znalezienia zwłok i sporządzą protokół oględzin miejsca zdarzenia, protokół zewnętrznych oględzin zwłok w miejscu znalezienia, metryczkę śladu, szkic roboczy oraz notatkę pooględzinową.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
<p>11. Wszczęcie sprawy operacyjnej.</p>	3	<p>ćwiczenia</p>	<p>Na podstawie dokumentacji sporządzonej podczas oględzin przeprowadzonych przez poszczególne grupy słuchaczy w ramach zajęć realizowanych do zagadnienia nr 10 oraz dodatkowych informacji przygotowanych przez prowadzącego, słuchacze, w tych samych grupach, sporządzą decyzję o wszczęciu sprawy operacyjnej i plan sprawy operacyjnej.</p> <p>Dokumentacja podlega zaliczeniu.</p>
<p>12. Omówienie sporządzonej dokumentacji.</p>	1	<p>dyskusja</p>	<p>Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>13. Zaliczenie tematów nr 7–9.</p>	1	<p>sprawdzian wiedzy</p>	<p>Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.</p>

TEMAT NR 10: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów oraz przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
- scharakteryzować wybrane metody działania sprawców,
- wskazać zasady typowania sprawców przestępstw fałszowania pieniędzy i dokumentów,
- udokumentować czynności związane z przeszukaniem w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko dokumentom oraz przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.	3	wykład, ćwiczenia	Omów poszczególne przestępstwa. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę i zbiegu przepisów ustawy. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Wybrane rodzaje fałszerstw pieniędzy i dokumentów oraz metody działania sprawców. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 4. Wykorzystanie konsultanta.	3	pogadanka	Omów rodzaje fałszerstw pieniędzy i dokumentów, a także metody działania sprawców. Wskaż znaczenie pracy operacyjnej w procesie wykrywczym w sprawach o fałszerstwa pieniędzy i dokumentów, a w szczególności znaczenie źródeł informacji o osobach podejrzanych o produkcję i dystrybucję falsyfikatów znaków pieniężnych. Podkreśl rolę oględzin w przypadku ujawnienia fałszerstwa pieniędzy i dokumentów oraz możliwości wykorzystania biegłych i specjalistów (konsultantów) w procesie wykrywczym. Zapoznaj słuchaczy z instytucjami i zakresem współpracy Policji z nimi w zwalczaniu fałszerstw. Na podstawie założenia słuchacz sporządzi raport w sprawie powołania konsultanta. Dokumentacja podlega zaliczeniu.

5. Przeszukanie samochodu i osób w sprawach o przestępstwa fałszowania pieniędzy i dokumentów.	5	symulacja, ćwiczenia	Przeprowadź symulację przeszukania samochodu, osób jej odzieży i podręcznych przedmiotów. W miarę możliwości zajęcia powinny być realizowane wspólnie z nauczycielem policyjnym taktyki i technik interwencji. Zwróć uwagę na warunki bezpieczeństwa podczas wykonywania tych czynności oraz zasady postępowania ze znalezionymi przedmiotami. Poleć słuchaczom sporządzenie protokołu przeszukania samochodu, protokołu przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów, protokołu zatrzymania osoby oraz notatkę urzędową z wykonanych czynności Dokumentacja podlega zaliczeniu.
6. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.

TEMAT NR 11: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa handlu ludźmi oraz przestępstwa im towarzyszące.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o wybrane przestępstwa handlu ludźmi i przestępstwa im towarzyszące,
- wskazać sposób postępowania policjanta w przypadku uzyskania informacji o przestępstwie handlu ludźmi i przestępstwach im towarzyszących,
- wskazać podmioty pozapolicyjne zaangażowane w przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw związanych z handlem ludźmi.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa handlu ludźmi i przestępstwa im towarzyszące.	2	wykład, ćwiczenia	Omów znamiona przestępstwa handlu ludźmi. Nawiąż do przestępstwa zmuszania do prostytucji, a także сутenerstwa, стрęczycielstwa i kuplerstwa. Zwróć uwagę na art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554, z późn. zm.), w którym określona została odpowiedzialność za przestępstwo spowodowania oddania innej osoby w stan niewolnictwa albo uprawianiu handlu niewolnikami. Na podstawie założeń, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Zwróć szczególną uwagę na formułowanie zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi oraz przestępstw im towarzyszących 3. Działania o charakterze międzynarodowym, mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie handlu ludźmi. 4. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	wykład, dyskusja, ćwiczenia	Przedstaw skalę zjawiska handlu ludźmi (do: wykorzystywania seksualnego, niewolniczej pracy, żebractwa oraz handlu organami w Polsce i na świecie) oraz zjawiska prostytucji. Omów metody działania sprawców przestępstw handlu ludźmi oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych. Omów szczegółowo „Algorytm postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi”. Wskaż źródła informacji o przestępstwach handlu ludźmi. Omów zakres działania komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach do walki z handlem ludźmi. Przedstaw podstawy prawne działań międzynarodowych ukierunkowanych na zapobieganie i zwalczanie handlu ludźmi (konwencje międzynarodowe i inne akty prawne Organizacji Narodów Zjednoczonych, Rady Europy oraz Unii Europejskiej). Omawiając zjawisko handlu ludźmi, nawiązuj do praw człowieka. Na podstawie założenia słuchacz sporządzi wniosek o obserwację planową. Dokumentacja podlega zaliczeniu.

5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wskazując ewentualne błędy. Oceń pracę słuchaczy.
---	---	----------	--

TEMAT NR 12: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego,
- scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych,
- wskazać algorytm postępowania policjanta przy próbie przekupstwa.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego.	2	wykład, ćwiczenia, dyskusja	Zwróć uwagę na przepisy rozdziału XXIX k.k. oraz przepisy regulujące przestępstwo łapownictwa wyborczego, sportowego i gospodarczego. W oparciu o założenia, poleć słuchaczom dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa, zbiegu przepisów ustawy oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę. Oceń pracę słuchaczy. Omów instytucję czynnego żalu.
2. Rozmiary i obszary występowania korupcji w Polsce. 3. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych.	2	dyskusja	Omów przyczyny występowania zjawiska korupcji w Polsce i mechanizmy przeciwdziałania temu zjawisku. Przedstaw przewidywane kierunki rozwoju przestępczości korupcyjnej, tendencje oraz nowe obszary zagrożenia. Wskaż sposoby kamuflowania wręczania korzyści majątkowych i osobistych. Omów specyfikę zbierania dowodów oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego, wskazując na sposoby rozbijania solidarności sprawców tych przestępstw.

TEMAT NR 13: Podejmowanie czynności wykrywczych w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne przestępstw w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych,
- scharakteryzować przestępstwa: wzięcia zakładnika, udziału w niebezpiecznym zbiegowisku, niszczenia infrastruktury, z nienawiści, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej albo związku przestępczym, nielegalnego obrotu bronią i amunicją oraz określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych,
- scharakteryzować taktykę prowadzenia czynności wykrywczych.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kwalifikowanie stanów faktycznych w sprawach o przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu oraz określone w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych.	2	wykład, ćwiczenia, dyskusja	W oparciu o przykłady z praktyki, zwróć uwagę na obszary, które mogą stwarzać problemy z prawidłową oceną znamion przestępstw przeciwko porządkowi publicznemu. Szczególną uwagę słuchaczy zwróć na znamiona przestępstwa: udziału w niebezpiecznym zbiegowisku, niszczenia infrastruktury, z nienawiści, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej albo związku przestępczym, nielegalnego obrotu bronią i amunicją Na podstawie założeń, poleć słuchaczom: dokonanie kwalifikacji prawnej różnych stanów faktycznych, z uwzględnieniem form stadialnych i zjawiskowych popełnienia przestępstwa oraz okoliczności nadzwyczajnie obostrzających karę, a także sporządzenie zarzutów. Omów prawidłowość dokonanej kwalifikacji prawnej oraz poprawność sporządzonych zarzutów. Oceń pracę słuchaczy.
2. Taktyka prowadzenia czynności wykrywczych. 3. Udział biegłych i współdziałanie z Centralnym Biurem Śledczym Policji, zwanym dalej „CBŚP” i Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwaną dalej „ABW”.	2	dyskusja, pokaz, ćwiczenia	Omów specyfikę zbierania dowodów oraz taktykę prowadzenia czynności wykrywczych, wskazując na związki tej kategorii przestępstw z przestępczością zorganizowaną i konieczność współpracy w procesie wykrywczym z CBŚP i ABW. Zaprezentuj materiał filmowy z przebiegu imprezy masowej. Na podstawie zaprezentowanego materiału, wypracuj ze słuchaczami, w ramach dyskusji, czynności wykrywcze, zmierzające w kierunku ustalenia sprawcy i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. Oceń pracę słuchaczy.

4. Zaliczenie tematów nr 10–13.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.
---------------------------------	---	----------------------	--

TEMAT NR 14: Przestępczość komputerowa.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- kwalifikować stany faktyczne w sprawach o przestępstwa komputerowe,
- wskazać metody działania sprawców przestępstw komputerowych,
- omówić metody ujawniania i zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej,
- omówić sposób postępowania przy zabezpieczaniu elektronicznych nośników informacji.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Ustawowe znamiona przestępstw komputerowych.	2	wykład, praca w grupach, dyskusja	W oparciu o przepisy k.k. oraz ustaw szczególnych omów przestępstwa komputerowe, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw określonych w art. 190a k.k., art. 191a k.k. i art. 267–269b k.k. Podziel słuchaczy na dwuosobowe grupy i każdemu z nich przydziel jeden rodzaj założeń (wybrany przepis) dotyczący przestępstwa komputerowego. Zadaniem słuchaczy jest określenie ustawowych znamion przestępstwa. Wywołaj dyskusję na temat trafności opisu znamion i wątpliwości interpretacyjnych. Przedstaw opis kilku działań przestępczych i zleć dokonanie ich kwalifikacji prawnej. Omów znamiona najczęściej popełnianych przestępstw w sieci teleinformatycznej. Oceń pracę słuchaczy.
2. Charakterystyka przestępczości komputerowej. 3. Metody ujawniania i zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej. 4. Procesowo-techniczne zabezpieczanie nośników informatycznych dla potrzeb postępowania karnego.	4	dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia	Wskaż na najistotniejsze kierunki rozwoju przestępczości teleinformatycznej. Scharakteryzuj różnice między cybernaruszeniem a przestępstwem komputerowym. Zaprezentuj metody operacyjnego i procesowego ujawniania, zabezpieczania dowodów przestępczości komputerowej. Wskaż podstawowe elementy i zasady dotyczące zabezpieczania nośników informatycznych oraz sprzętu komputerowego. Zleć słuchaczom aby w dwuosobowych grupach dokonali zabezpieczenia (procesowego i technicznego) nośników informatycznych. Poleć słuchaczom sporządzenie propozycji zapisu zamieszczanego w protokole oględzin miejsca dotyczącego zabezpieczenia nośnika informatycznego oraz wykonanie metryczki śladu.

			W miarę możliwości zajęcia powinny być prowadzone przez dwóch nauczycieli policyjnych jednego realizującego zagadnienia z zakresu informatyki oraz drugiego realizującego zagadnienia z zakresu techniki kryminalistycznej. Dokumentacja podlega zaliczeniu. Oceń pracę słuchaczy. Zaliczenie tematu nr 14 następuje z tematem nr 1.
5. Zaliczenie tematów nr 1 i 14.	1	sprawdzian wiedzy	Ocena z zaliczenia tematów stanowi ocenę bieżącą.

TEMAT NR 15: Stres i wypalenie zawodowe.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- rozpoznać u siebie objawy nadmiernego stresu,
- dostrzec wpływ stresu na funkcjonowanie psychofizyczne i w sferze kontaktów międzyludzkich,
- dostrzec rodzaje stresorów, które go dotyczą oraz będzie starał się je niwelować,
- rozpoznać symptomy rozwijającego się wypalenia zawodowego, a także będzie miał świadomość przyczyn wypalenia,
- rozpoznać fazy wypalenia zawodowego,
- wskazać, zastosować i wypracować optymalne dla siebie sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem zawodowym.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
<ol style="list-style-type: none"> 1. Objawy i konsekwencje nadmiernego stresu dla zdrowia człowieka. 2. Najczęściej spotykane reakcje na stres. 3. Sposoby radzenia sobie ze stresem (techniki relaksacji). 4. Pojęcie i przyczyny wypalenia zawodowego. 5. Objawy wypalenia zawodowego. 6. Konsekwencje wypalenia. 7. Sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem. 	4	wykład, pogadanka, pokaz	<p>W drodze dyskusji, odwołując się do doświadczenia i wiedzy słuchaczy, wyjaśnij pojęcie stresu i omów rodzaje stresorów.</p> <p>Przedstaw objawy i konsekwencje nadmiernego stresu w sferze wpływu na: zachowanie, emocje, myślenie i zdrowie fizyczne człowieka.</p> <p>Omów rodzaje stresu ze względu na siłę stresora i czas jego trwania (doraźny, przewlekły i periodyczny).</p> <p>Przedstaw najczęściej spotykane reakcje na stres: agresja, regresja, fiksacja, wycofanie się, pogodzenie się z sytuacją (trwanie w stresie), próba obejścia przeszkody (osiągnięcie celu inną metodą), ucieczka, wypieranie, projekcja, racjonalizacja i inne.</p> <p>Przedstaw konsekwencje stresu w aspekcie funkcjonowania zawodowego, z akcentem na syndrom wypalenia zawodowego.</p> <p>Wskaz podmioty u których policjant może szukać pomocy.</p> <p>Omów rolę psychologa policyjnego w jednostkach organizacyjnych Policji.</p> <p>Omów przyczyny wypalenia zawodowego: osobiste (predyspozycje osoby, m.in. typ osobowości A) i pozaosobiste (np. związane z charakterem wykonywanej pracy).</p> <p>Scharakteryzuj objawy wypalenia zawodowego: fazę wyczerpania emocjonalnego, „depersonalizacji” i braku osiągnięć w pracy.</p> <p>Przedstaw konsekwencje wypalenia zawodowego w aspekcie: funkcjonowania fizycznego, emocjonalnego, zawodowego i w sferze relacji międzyludzkich.</p>

			<p>W drodze dyskusji ze słuchaczami, wypracuj sposoby zapobiegania i radzenia sobie z wypaleniem zawodowym.</p> <p>Zaakcentuj potrzebę: zapoznawania pracowników ze zjawiskiem i przebiegiem wypalenia zawodowego, osobowościowej selekcji do zawodów lub na stanowiska szczególnie zagrożone wypaleniem, bieżącej konsultacji trudności i obciążających sytuacji z zespołem pracowników lub ekspertem w danej dziedzinie, oddzielenia pracy zawodowej od życia osobistego, kształtowania przyjaznej atmosfery w zespole oraz poprawnego komunikowania się, stawiania sobie realistycznych celów.</p> <p>Zaprezentuj technikę relaksacji, jako metodę wyciszenia umysłu i długofalowego radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Zaleca się realizację zajęć w ciągu jednego dnia szkoleniowego.</p>
--	--	--	--

TEMAT NR 16: Etyka zawodowa policjanta w pracy operacyjno-rozpoznawczej.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić zasady etyki zawodowej policjanta w odniesieniu do pracy operacyjno-rozpoznawczej,
- rozpoznać przypadki łamania zasad etyki zawodowej policjanta.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Zasady etyki zawodowej policjanta w pracy operacyjno-rozpoznawczej. 2. Problemy etyczne w pozyskiwaniu materiału dowodowego oraz współpracy z OZI. 3. Moralne trudności i zagrożenia związane z kontaktami ze środowiskiem przestępczym. 4. Moralność a skuteczność działań operacyjno-rozpoznawczych. 5. Konflikt wewnętrzny.	2	dyskusja, studium przypadku	Przeprowadź dyskusję, w trakcie której – odwołując się do doświadczenia i wiedzy słuchaczy – wskaż na znaczenie zasad etyki zawodowej policjanta w pracy operacyjno-rozpoznawczej. Przedstaw moralne problemy pozyskiwania materiału dowodowego oraz współpracy z OZI. Omów istotę konfliktu wewnętrznego oraz trudności w jego rozwiązywaniu i podejmowaniu decyzji. Przedstaw najczęściej spotykane konflikty: moralność a prawo, służba a rodzina, przełożeni a koledzy. Analizując konkretne przypadki, omów zdarzenia, w których doszło do naruszeń zasad etyki zawodowej policjanta.

TEMAT NR 17: Postępowanie przed sądem I instancji.**CEL:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił ocenić wartość materiału dowodowego zebranego przez policjanta prowadzącego postępowanie przygotowawcze.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Porządek rozprawy głównej. 2. Zachowanie policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka. 3. Wpływ jakości dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym na przebieg i wynik rozprawy głównej.	8	pogadanka, udział w rozprawie, dyskusja	Omów porządek rozprawy głównej. W zakresie postępowania dowodowego zwróć uwagę na zakres wykorzystania dowodów zebranych w postępowaniu przygotowawczym. Podkreśl, że przebieg i wyniki rozprawy głównej są istotną formą oceny pracy prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Omów zachowanie policjanta występującego w sądzie w charakterze świadka. W czasie realizacji tematu należy umożliwić słuchaczom uczestnictwo w rozprawie sądowej albo przygotować symulację rozprawy sądowej, w trakcie której nastąpi przesłuchanie policjantów w związku ze sporządzoną dokumentacją z oględzin miejsca zdarzenia lub należy wykorzystać film instruktażowy z przebiegu takiej rozprawy. Dokonaj zaliczenia bloku zagadnieniowego nr III, wystawiając słuchaczom ocenę okresową wynikającą ze średniej arytmetycznej ocen bieżących.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR IV. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI POSŁUGIWANIA SIĘ BRONIĄ PALNĄ**TEMAT: Wyszkolenie strzeleckie.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- bezpiecznie i sprawnie wykonać strzelania przygotowawcze i statyczne, szybkie, dynamiczne, sytuacyjne,
- szybko i sprawnie przyjmować postawy wyjściowe i strzeleckie, dobywać broń palną z kabury (w tym również z kabury operacyjnej), rozpoznawać cel i oddać strzał,
- w sposób właściwy przemieszczać się z bronią palną oraz korzystać z osłon,
- stosować elementy taktyki i techniki posługiwania się bronią palną,
- usuwać zacięcia broni palnej.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Strzelanie przygotowawcze i statyczne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	5	wykład, pokaz, ćwiczenia	Omów zasady bezpieczeństwa, podstawy celnego strzelania i obsługi broni palnej. Zrealizuj strzelania przygotowawcze i statyczne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
2. Strzelanie szybkie o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania szybkie zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
3. Strzelanie dynamiczne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	13	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania dynamiczne w celach szkoleniowych zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej.

			W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej.
4. Strzelanie sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności zgodnie z warunkami strzelań.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania sytuacyjne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. W celach szkoleniowych dopuszcza się powtarzanie planowanych strzelań. Zaleca się strzelanie z wykorzystaniem kabury operacyjnej. Warunkiem zaliczenia bloku zagadnieniowym nr IV jest zaliczenie wszystkich planowanych strzelań.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR V. UMIEJĘTNOŚCI TAKTYCZNE I TECHNICZNE STOSOWANE DO ZATRZYMANIA NIEBEZPIECZNEGO PRZESTĘPCY

TEMAT: Zatrzymanie niebezpiecznego przestępcy.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki obezwładniania osoby,
- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki zakładania kajdanek i sprawdzenia osób zatrzymanych,
- indywidualnie oraz współdziałając w zespole stosować taktykę i techniki konwojowania i doprowadzenia osób zatrzymanych,
- stosować taktykę i techniki posługiwania się bronią palną w czasie pościgów, penetracji pomieszczeń, zatrzymań osób poruszających się pojazdami,
- stosować taktykę i techniki zatrzymywania niebezpiecznych przestępców.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizowania zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Indywidualne i zespołowe techniki obezwładniania osób.	6	pokaz, ćwiczenia	Przypomnij poznane w trakcie szkolenia zawodowego podstawowe techniki obezwładniania osób z wykorzystaniem dźwigni, podcięć, obaleń i obchwytych szyi z uciskiem. Omów i zademonstruj techniki zespołowego obezwładniania osoby stawiającej opór za pomocą poznanych technik. Zwróć uwagę na ustawienie, wzajemną asekurację oraz pomoc w obezwładnieniu osoby przez interweniujących policjantów. Omów i zademonstruj techniki obezwładniania osób przy użyciu pałki służbowej (teleskopowej) oraz przedmiotu służącego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. Omawiając i demonstrując techniki obezwładniania osób, zwróć uwagę na specyfikę podejmowania interwencji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn. W tym zakresie posiłkuj się katalogiem zasad interweniowania wobec osób, zawartych w teoretyczno-praktycznym poradniku „Interwencje wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn”. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
2. Indywidualne i zespołowe techniki zakładania kajdanek i sprawdzenia prewencyjnego osoby oraz taktyka i techniki	8	pokaz, ćwiczenia	Przećwicz zakładanie kajdanek w sytuacji statycznej, w różnych pozycjach, jak również w sytuacjach dynamicznych, połączonych z obezwładnieniem osoby przy użyciu broni palnej. Założenie kajdanek zakończ sprawdzeniem prewencyjnym osoby

konwojowania i doprowadzenia osób zatrzymanych.			oraz bezpiecznym transportowaniem. Omów taktykę zespołowego konwojowania i doprowadzenia osoby zatrzymanej. Zwróć szczególną uwagę na zagrożenia mogące wystąpić w trakcie realizacji konwoju i doprowadzenia. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
3. Taktyka i techniki posługiwania się bronią palną w czasie pościgów, penetracji pomieszczeń, zatrzymywania osób poruszających się pojazdami.	6	pokaz, ćwiczenia	Omów, zademonstruj, a następnie przećwicz: a) techniki posługiwania się bronią palną, b) poruszanie się z bronią palną w terenie otwartym i zurbanizowanym, c) wejście i poruszanie się z bronią palną w pomieszczeniach (załomy ścian, korytarze, klatki schodowe, pomieszczenia mieszkalne, piwnice), d) techniki usuwania osób z pojazdu. Zaprezentuj wzorcowe procedury postępowania w czasie zatrzymywania osób stawiających opór lub posługujących się niebezpiecznymi narzędziami. Omów zasady prowadzenia pościgu pieszego, zmotoryzowanego i mieszanego oraz zasady współdziałania z partnerem. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
4. Taktyka i techniki zatrzymywania niebezpiecznych przestępców.	6	pokaz, ćwiczenia	Przeprowadź w oparciu o założenia, symulację czynności zatrzymania niebezpiecznego przestępcy w pomieszczeniach lub pojazdach. Ćwiczenia należy prowadzić z udziałem pozorantów będących w ubraniach cywilnych oraz z użyciem atrap niebezpiecznych przedmiotów. Zwróć szczególną uwagę na właściwe użycie środków przymusu bezpośredniego, a także na zastosowaną taktykę i współdziałanie w zespole. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
5. Test umiejętności.	2	test praktyczny	Zaliczenie tematu odbywa się w formie dwóch testów umiejętności, odpowiednio z zagadnień 2 i 3 oraz 4 i 5. Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR VI. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY**TEMAT: Pierwsza pomoc.**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zastosować odpowiedni algorytm czynności ratowniczych w miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju,
- zadbać o własne bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia i podczas kontaktu z potencjalnym materiałem zakaźnym,
- prawidłowo ocenić stan osoby poszkodowanej na miejscu zdarzenia,
- przeprowadzić badanie fizykalne,
- zabezpieczyć poszkodowanego w zależności od stanu i doznanych obrażeń,
- przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową osób dorosłych, dzieci i kobiet w ciąży,
- zabezpieczać różnego rodzaju rany i tamować krwotoki,
- zastosować działania zapobiegające rozwojowi wstrząsu,
- zabezpieczyć urazy układu kostno-stawowego,
- przygotować poszkodowanego do transportu.

Zagadnienia	Czas realizacji zajęć (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Ocena stanu poszkodowanego: <ul style="list-style-type: none"> – unormowania prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy, – algorytm postępowania na miejscu zdarzenia, – ocena stanu poszkodowanego, – zabezpieczenia poszkodowanego w zależności od doznanych obrażeń, – algorytm postępowania w stanach nagłych, takich jak: zawał serca, atak epilepsji, hipotermia, hipoglikemia. 	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	Na podstawie obowiązujących aktów prawnych przypomnij obowiązki policjanta w zakresie udzielania pierwszej pomocy, jednocześnie wskazując słuchaczom literaturę źródłową. Przypomnij o moralnym obowiązku policjanta udzielenia pomocy poszkodowanym (zarówno ofierze, jak i sprawcy oraz osobie, w stosunku do której zastosowano środki przymusu bezpośredniego). W dalszej części przypomnij algorytm postępowania na miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju. Wykonaj pokaz w celu przypomnienia słuchaczom: wstępnej oceny poszkodowanego (schemat ABC), badania szczegółowego (badanie fizykalne) oraz odpowiedniego zabezpieczenia w zależności od stwierdzonego stanu i obrażeń. Wykonując pokaz przypomnij słuchaczom zabezpieczenie poszkodowanego urazowego w pozycji zastanej, przypomnij ułożenie do pozycji bocznej bezpiecznej, przeciwwstrząsowej. Przypomnij algorytmy postępowania w przypadku stanów nagłych. Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy w ramach ćwiczeń, w oparciu o nabytą wiedzę oraz umiejętności, pod twoim nadzorem wykonał samodzielnie czynności podejmowane

			wobec poszkodowanego na miejscu zdarzenia. Wykorzystaj w ćwiczeniach walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem oraz kołnierze ortopedyczne. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.
<p>2. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udzielenie pomocy w przypadku niedrożnych dróg oddechowych (zadławienie), – resuscytacja krążeniowo-oddechowa zgodnie ze standardami Europejskiej Rady Resuscytacji, zwanej dalej „ERC”, – resuscytacja krążeniowo-oddechowa z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora. 	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Podczas realizacji punktów kluczowych przypomnij zagadnienia dotyczące nagłego stanu zagrożenia życia z powodu zatrzymania podstawowych funkcji życiowych (oddechu, krążenia). Uświadom słuchaczom znaczenie czasu podjęcia czynności ratowniczych mających na celu zatrzymanie procesu umierania. Wspólnie ze słuchaczami przeanalizuj znaczenie w działaniach ratowniczych określenia „cztery złote minuty”. Wykonując pokaz, przypomnij algorytm resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych kategoriach wiekowych oraz kobiet w ciąży. Przypomnij zasady postępowania w przypadku niedrożności dróg oddechowych (zadławienie). Zaprezentuj sposób obsługi automatycznego defibrylatora. Następnie przeprowadź resuscytację krążeniowo-oddechową z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora.</p> <p>Realizując cele praktyczne, słuchacze samodzielnie pod twoim nadzorem, w oparciu o przygotowane wcześniej założenia, w ramach ćwiczeń praktycznych wykonują resuscytację krążeniowo-oddechową zgodnie z algorytmami postępowania ERC. Każdy słuchacz wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową.</p> <p>Do oceny stopnia opanowania umiejętności stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.).</p> <p>Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Oceń pracę słuchaczy.</p>
<p>3. Obrażenia wielomiejscowe i wielonarządowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opatrywanie różnego rodzaju ran, – krwotok, wstrząs – algorytm postępowania, – urazy kostno-stawowe – algorytm postępowania. 	4	wykład, pokaz, ćwiczenia	<p>Podczas realizacji zajęć przypomnij algorytmy postępowania w przypadku opatrywania różnego rodzaju ran oraz zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika (rękawiczki).</p> <p>Pokaż prawidłowo przeprowadzone czynności podejmowane wobec osób, które doznały obrażeń tkanek miękkich, u których wystąpił krwotok, doszło do urazu układu kostnego. Wykorzystaj do zajęć praktycznych pozoranta, atrapy ran, złamań i innych urazów, opatrunki osobiste, rękawiczki, walizki pierwszej pomocy z wyposażeniem, szyny. Realizując cele praktyczne, słuchacze samodzielnie, pod twoim nadzorem, w oparciu o przygotowane wcześniej założenia, w ramach ćwiczeń podejmą czynności wobec osób, u których stwierdzają różnego rodzaju rany, krwotoki lub uraz kostno-stawowy. Zaleca się realizację zajęć przez dwóch nauczycieli policyjnych. Dokonaj bieżącej oceny wykonywanych czynności. Warunkiem zaliczenia bloku zagadnieniowym nr VI jest prawidłowe przeprowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.</p>